

DC
9/4/53

วิทยานิพนธ์

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

AN APPROACH TO DEVELOPMENT OF ACADEMIC ADMINISTRATION
OF SECONDARY SCHOOLS UNDER AMPHUR KAMPANGSAEN
NAKHONPATHOM

นายณัฐพล สุขสมบูรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จฯ

สาขาการบริหารการศึกษา

วัน เดือน ปี 8 ส.ค. 2552

ปีการศึกษา 2551

เลขทะเบียน..... 00221564

เลขเรียกหนังสือ ๑๓ ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑๗๓.๑๒

๓๖๓๔๒๔

๒๕๕๑

นายฉัฐพล สุขสมบูรณ์ (2551). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สราวุธ เศรษฐจร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมหมาย มหาบรรพต

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ครู 118 คน และ
สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นมาตร
ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสภาพการบริหารงาน
วิชาการ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้และด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา ตามลำดับ

2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษาและด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลางส่วนด้าน
การนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้และด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบ
โอนผลการเรียน อยู่ในระดับน้อย

3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรให้การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ใน
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ควรมีการวางแผนในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายร่วมกับครู ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
ควรจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล ด้านการวิจัยเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรให้การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้
ชัดเจน

Nuttapon Suksomboon. (2008). An Approach to Development of Academic Administration of Secondary Schools under Amphur Kampangsaen Nakhonpathom. Master of Education. Bangkok: Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University. Advisors: Assistant Professor Dr.Sarayuth Saetthakhajorn, Assistant Professor Sommai Mahabanpot.

The purposes of this research were to study the academic administration, problems and an approach to development of academic administration of secondary schools under Amphur Kampangsaen, Nakhonpathom. The sample group included 118 teachers of secondary schools under Amphur Kampangsaen, Nakhonpathom through stratified sampling. The research instrument was 5-point rating scale questionnaire and checklist. The data were statistically analyzed in percentage, mean score and standard deviation.

The finding revealed that the academic administration of secondary schools under Amphur Kampangsaen, Nakhonpathom was generally at the high level. After item analysis, all of them could be rearranged by mean score in descending order as follow: measurement, evaluation, transfer of credits, development of learning process, and development of educational institute curriculum. The problem of academic administration was generally at the low level. After item analysis, all of them could be rearranged by mean score in descending order as follow: development of educational institute curriculum, research for educational quality development, educational supervision, development of learning process, measurement, evaluation, and transfer of credits. As for an approach to development of academic administration, it was suggested to adopt the approaches by each aspect given as follows: development of educational institute curriculum: teachers should be educated how to develop educational institute curriculum.; development of learning process: there should be planning of various instructions in association with teachers.; measurement, evaluation, and transfer of credits: training course on construction of assessment instrument should be provided.; research for development of educational quality: training course on Research for development of educational quality should be provided.; and educational supervision: clear description of supervisors and counterparts' roles should be done.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จ เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมหมาย มหาบรรพต ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนประสบความสำเร็จในวันนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คือ นายวงศ์พัทธ์ สงวนพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตศึกษา นายศิริวัฒน์ อัจจงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกำแพงแสนวิทยา นางจรรยา ยอดแก้ว ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 นายจตุรงค์ อินทรรุ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศาลาศึกษาศิษย์วิศาล นายสามารถ รอดสำราญ ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศสาธาในพระสังฆราชูปถัมภ์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณ นายวรรณะ นุชบา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหลวงวิทยาและครูทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์เป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณบิดา มารดา อาจารย์ผู้ถ่ายทอดความรู้ และครอบครัว เพื่อน ๆ และผู้มีอุปการะคุณทุกท่านที่สนับสนุนและให้กำลังใจสู่ความสำเร็จแก่ผู้วิจัย

นายณัฐพล สุขสมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศคุณูปการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ.....	8
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	8
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	9
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ.....	11
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ.....	36
บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	47
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
ตอนที่ 2 ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.....	55
ตอนที่ 3 ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.....	61
ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.....	67
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
การอภิปรายผลการวิจัย.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย.....	92
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม..	94
ภาคผนวก ค หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ.....	104
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล.....	110
ประวัติผู้วิจัย	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	เวลาที่ใช้ในการบริหารงานแยกตามขนาดโรงเรียน..... 10
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 49
3	สถานภาพทั่วไปของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน..... 54
4	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และสภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยรวมและจำแนกเป็น รายด้าน..... 55
5	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา..... 56
6	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา..... 57
7	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน..... 58
8	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา..... 59
9	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศ การศึกษา..... 60
10	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยรวมและจำแนก เป็นรายด้าน..... 61

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา..... 62
12	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา..... 63
13	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน..... 64
14	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา..... 65
15	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศ การศึกษา..... 66
16	ความถี่และร้อยละแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา..... 67
17	ความถี่และร้อยละแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้..... 68
18	ความถี่และร้อยละแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน..... 69
19	ความถี่และร้อยละแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา..... 70
20	ความถี่และร้อยละแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา..... 71

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง บุคคลที่ได้รับการศึกษาย่อมที่จะดำรงตนอยู่ในสังคมแห่งยุคสังคมข่าวสารได้เป็นอย่างดี หน่วยงานที่จัดการทางด้านการศึกษาซึ่งได้แก่โรงเรียน โดยมีผู้นำในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหาร โรงเรียนซึ่งเป็นผู้นำองค์กร และเป็นผู้ที่มีหน้าที่ที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างคณะครูในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาจึงต้องอาศัยความเป็นผู้นำ รวบรวมพลังต่าง ๆ มาช่วยให้เกิดการพัฒนาทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้บรรลุผลสำเร็จในการดำเนินงานหรือบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีความตระหนักในความเป็นผู้นำ รู้เท่าทันเหตุการณ์และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ได้ตลอดเวลา โดยสามารถนำผู้อยู่ได้บังคับบัญชาไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน การบริหารเป็นทีม ที่มีศักยภาพที่จะผลักดันให้ บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือประกอบกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจและรักที่จะทำผลผลิตที่ออกมาจะดีเยี่ยมและการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นด้านแรกของการพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานและคุณภาพ การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้อย่างดีนั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้นำนั้นถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานทุกประเภท สถานศึกษา หรือสถานประกอบการใด ถ้าผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำแล้วย่อมไม่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเป้าหมายที่ต้องการได้โดยเฉพาะการบริหารจัดการในงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ (สุนน อมรวิวัฒน์ 2545 : 1) ในการดำเนินงานของโรงเรียน ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางด้านวิชาการด้วย จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการสมดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ดังนี้

“การสร้างคนดีนั้นก็คือ การให้ความรู้ ความคิด ความสามารถและความดีแก่เขา ด้วยการให้การศึกษาบรมวิชาความรู้ต่าง ๆ ไม่ว่าวิชาสามัญวิชาชีพ หรือวิชาศาสนา ล้วนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเขาวชน สำหรับแต่ละคนจะนำไปสร้างอนาคตที่มั่นคงแจ่มใส ถ้าโรงเรียนสอนวิชาการได้ดีฝึกหัดให้รู้จักหน้าที่และความเป็นพลเมืองดีให้ได้ผลจริง ๆ พร้อมทั้งอบรมให้เข้าใจในศาสนาด้วย ก็นับว่าให้การศึกษแก่เขาวชนอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะความรู้วิชาการนั้น นอกจาก

จะทำให้บุคคลเฉลียวฉลาดมีโอกาสที่เปิดโลกกว้างแล้วยังช่วยให้เข้าใจในศาสนา ได้เข้าใจชัดเจน และกว้างขวางเกื้อกูล การประพฤติปฏิบัติตามศาสนาได้ถูกต้องมั่นคงและช่วยให้อนุชนเติบโตเป็น พลเมืองดีตลอดถึงได้เป็นศาสนิกชนที่สมบูรณ์แบบ”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 151-157) พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในหมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวการ จัดการศึกษา มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษา ไว้ว่า “ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและ สำนักงานการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาโดยตรง” กระทรวงศึกษาธิการได้อาศัยอำนาจตามความ ในมาตรา 4 และมาตรา 39 วรรค 2 ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษา โดยกระจายอำนาจทั้ง 4 ด้าน คือ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาดำเนินการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 1 ได้จัดการศึกษาตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยโรงเรียนจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยมี โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานทั่วไป และผลจากการ ประเมินประกันคุณภาพการศึกษาภาคนอกของ ส.ม.ศ. พบว่า กลุ่มบริหารวิชาการ อยู่ในระดับ พอใช้ โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนน้อย โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงสภาพการเรียนการสอน การจัด กิจกรรมนักเรียน การสนับสนุนและส่งเสริมงานวิชาการ การพัฒนาการเรียนการสอน และการ วัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ และพัฒนานั้นจำเป็นจะต้องมีเทคนิคและสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ กระบวนการสอนแบบ ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในงานวิชาการของโรงเรียนและเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ เมื่อแก้ปัญหาแล้วควรนำมาปรับปรุงในการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมนักเรียน การวัดผลและ ประเมินผล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพงานด้านวิชาการ ในทุกด้านและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้นและช่วย พัฒนาสติปัญญาความนึกคิดของผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตามหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจะมีคุณภาพดีมากขึ้นเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการที่สำคัญที่สุดได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญแก่งานวิชาการ เข้าใจขอบเขตในการดำเนินงานและภาระหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นอย่างดี ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้นำของครู ในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนคือทำให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัย ของเนตรทราย บัลลังก์ปัทมา(2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าปัญหาทางวิชาการ โรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัย เพลินพิศ มั่นกระโทก(2547:69) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมทุก ๆ ด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากดังกล่าวแล้ว โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ก็ยังไม่ได้ปฏิบัติงานวิชาการให้ดีเท่าที่ควร และมีปัญหาเห็นควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อพัฒนาและเตรียมการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพการดำเนินชีวิตและสังคมในปัจจุบันนักเรียนมาจากครอบครัวที่ยากจนมีรายได้น้อยเป็นส่วนใหญ่ไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ได้และรัฐบาลก็มีงบประมาณที่จำกัด ก้าวไม่ทันสภาวะการณ์ที่จะขยายและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในอนาคต รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอในเรื่องกฎระเบียบต่าง ๆ มีจำนวนมากที่เป็นข้อจำกัดที่ทำให้โรงเรียนไม่สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษางานวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญมากในด้านการศึกษาที่จะนำความรู้ไปพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 174 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม กำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน(Krejcie Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน แล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. ตัวแปรการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ใน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการนิเทศการศึกษา

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

เดือนตุลาคม พ.ศ. 2551– มีนาคม พ.ศ. 2552

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนสาละตีภวิทยา โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูง และเกิดประโยชน์

สูงสุดกับผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการนิเทศการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา บริการแก่ครูและการประเมิน การใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมกับครู การควบคุมกำกับให้การจัดการเรียนการสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสมของครู ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานและภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินการวางแผน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลร่วมกับครู และฝ่ายวิชาการให้คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนของครู ให้มีประสิทธิภาพ มีการให้ความรู้ ฝึกอบรมจากวิทยากรภายนอก มีรายงานการศึกษาของโรงเรียน

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การศึกษาและทำความเข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับนิเทศภายใน การสร้างความยอมรับซึ่งกันและกัน การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน การวางแผนนิเทศอย่างเป็นระบบ

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ประกอบด้วยโรงเรียนสาธิตศึกษา โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ประจำปีการศึกษา 2551

สภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ระดับการดำเนินงานของโรงเรียนสาธิตศึกษา โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูง และเกิดประโยชน์ สูงสุดกับผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการนิเทศการศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการดำเนินงานทุกอย่าง ในโรงเรียนสาธิตศึกษา โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูง และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการนิเทศการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ข้อเสนอแนะ วิธีการ ทุกอย่าง ในโรงเรียนสาธิตกวิทยา โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูง และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการนิเทศการศึกษา

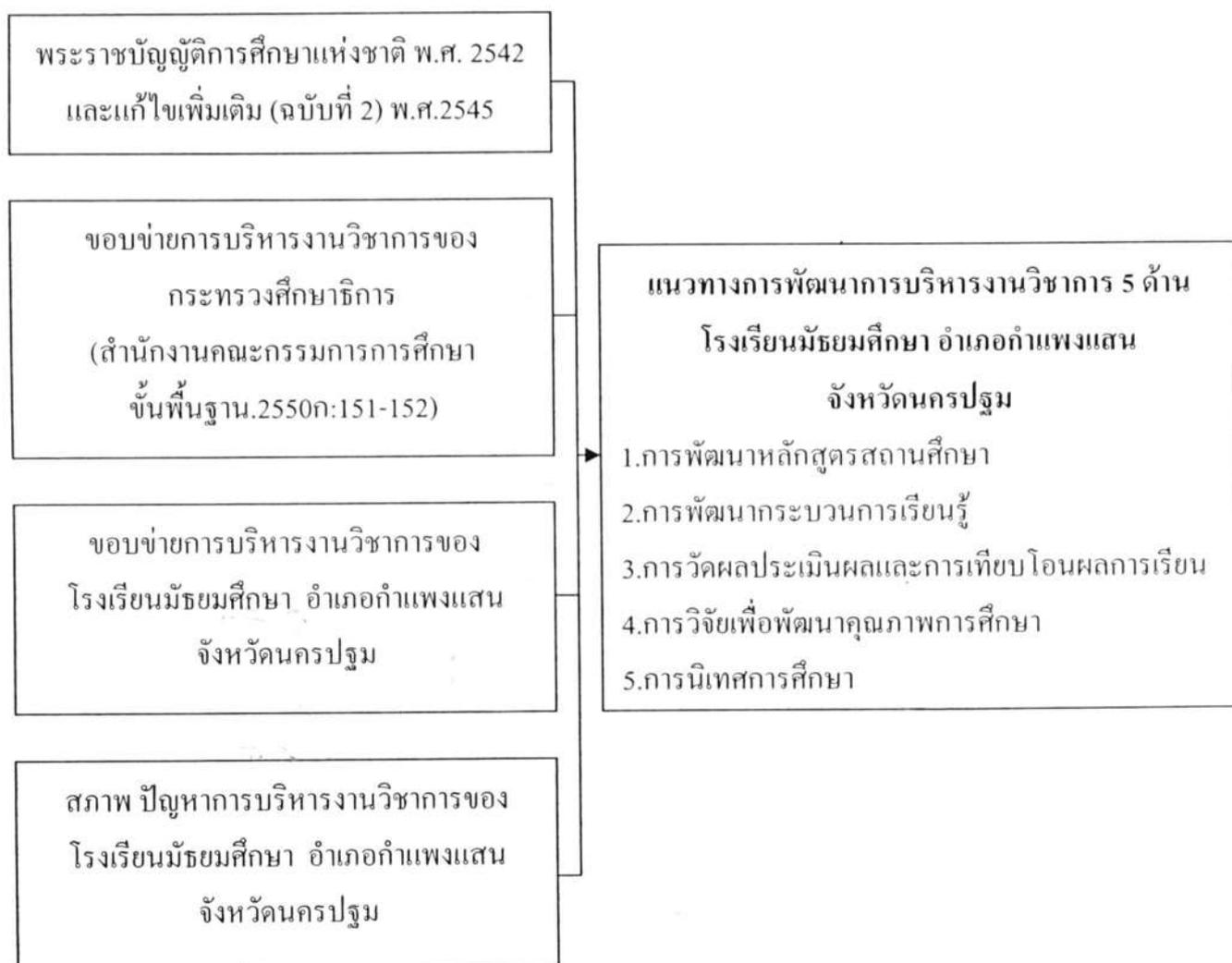
ครู หมายถึงครูที่ปฏิบัติการสอนระดับช่วงชั้นที่ 3 และ 4 โรงเรียนสาธิตกวิทยา โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
2. ทำให้ทราบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
3. ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
4. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และขอบข่ายงานวิชาการที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550ก : 151-152) แล้วนำมาปรับให้สอดคล้องตามบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จึงกำหนดเป็นกรอบศึกษาการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการนิเทศการศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ

- 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
- 1.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
- 1.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

2. บริบทของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน

จังหวัดนครปฐม

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยในประเทศ
- 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาสติปัญญาความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม ดังนั้นงานวิชาการจึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนมีความเข้าใจหลักการบริหารงานและดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้ให้นิยามของการศึกษาไว้ว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้

อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สนั่น มีสัจธรรม (2536 : 168) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนั้น เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษา เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เยาวชนเหล่านั้นเติบโตเป็นสมาชิกที่ดี มีคุณภาพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนดั่งนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นกระบวนการที่เน้นผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเยาวชนในทุก ๆ ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เยาวชนเติบโตเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 6) กล่าวว่า การบริหารวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

ชีวา กลิ่นดี (2547 : 9) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นภารกิจทั้งหมดของโรงเรียน เพราะเป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เป็นงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาโรงเรียนโดยตรง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 29) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่กำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จากความหมายของงานวิชาการที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นกิจกรรมของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนา โดยเริ่มตั้งแต่กำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คุณเก่ง มีความสุข มีศักยภาพด้านการเรียนรู้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ภารกิจหลักหรืองานในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่โรงเรียนมีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญองงานวิชาการไว้ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ(2540 : 25) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญเพราะถือเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษาและถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา

คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ(2545 : 9) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้เวลาในการบริหารให้มากกว่างานอื่น ๆ จากผลสรุปในการประชุมระดมความคิดของครูปฏิบัติการสอน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ได้เสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนควรใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการ เช่น ด้านการวางแผน โครงการควบคุมกำกับ และนิเทศเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 12-13 ชั่วโมง หรือประมาณร้อยละ 35 ของเวลาทั้งหมด ถ้าจะเปรียบเทียบเวลาของแต่ละงานที่ผู้บริหารควรใช้ในการบริหารงานต่าง ๆ ในรอบสัปดาห์ (35 ชั่วโมง) แยกตามขนาดโรงเรียนต่อไปนี้ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 9)

การระดมความคิดของครูปฏิบัติการสอน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้อำนวยการประถมศึกษาในการใช้เวลาการบริหารงานโรงเรียน

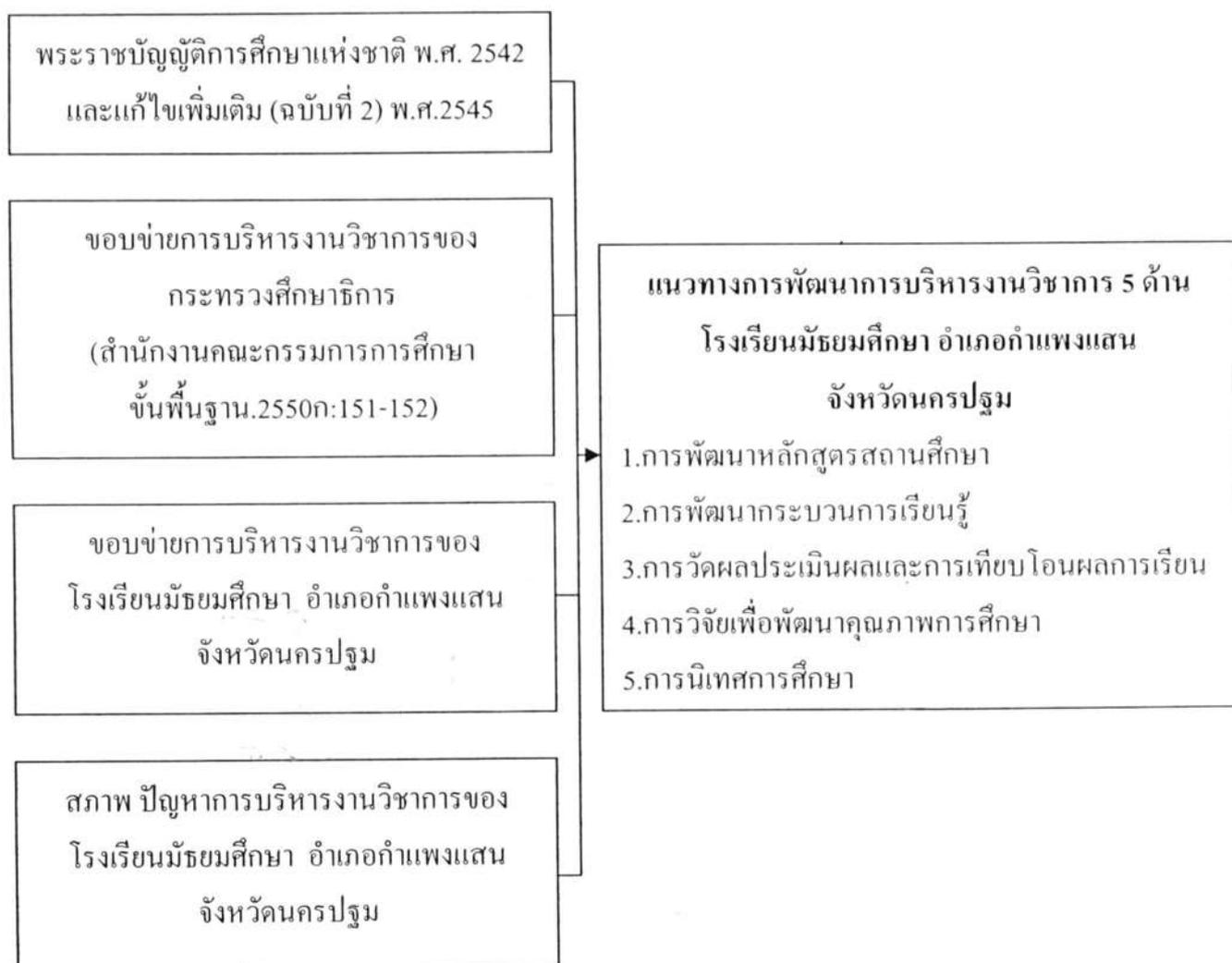
ตารางที่ 1 เวลาที่ใช้ในการบริหารงานแยกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารโรงเรียน	เวลาที่ใช้บริหารในรอบสัปดาห์(ชั่วโมง)		
	ขนาดโรงเรียน		
	ใหญ่	กลาง	เล็ก
วิชาการ	12	12	13
บุคลากร	6	6	5
กิจการนักเรียน	6	6	6
ธุรการและการเงิน	5	5	4
อาคารและสถานที่	4	3	3
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2	3	4
รวม	35	35	35

ที่มา คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 9)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และขอบข่ายงานวิชาการที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550ก : 151-152) แล้วนำมาปรับให้สอดคล้องตามบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จึงกำหนดเป็นกรอบศึกษาการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการนิเทศการศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ

- 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
- 1.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
- 1.4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

2. บริบทของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน

จังหวัดนครปฐม

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยในประเทศ
- 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพัฒนาสติปัญญาความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม ดังนั้นงานวิชาการจึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนมีความเข้าใจหลักการบริหารงานและดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้ให้นิยามของการศึกษาไว้ว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้

อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สนั่น มีสัจธรรม (2536 : 168) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนั้น เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษา เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เยาวชนเหล่านั้นเติบโตเป็นสมาชิกที่ดี มีคุณภาพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนดั่งนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นกระบวนการที่เน้นผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเยาวชนในทุก ๆ ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เยาวชนเติบโตเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 6) กล่าวว่า การบริหารวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

ชีวา กลิ่นดี (2547 : 9) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นภารกิจทั้งหมดของโรงเรียน เพราะเป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เป็นงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาโรงเรียนโดยตรง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 29) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่กำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จากความหมายของงานวิชาการที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นกิจกรรมของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนา โดยเริ่มตั้งแต่กำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คุณเก่ง มีความสุข มีศักยภาพด้านการเรียนรู้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ภารกิจหลักหรืองานในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่โรงเรียนมีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญองงานวิชาการไว้ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ(2540 : 25) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญเพราะถือเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษาและถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา

คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ(2545 : 9) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้เวลาในการบริหารให้มากกว่างานอื่น ๆ จากผลสรุปในการประชุมระดมความคิดของครูปฏิบัติการสอน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ได้เสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนควรใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการ เช่น ด้านการวางแผน โครงการควบคุมกำกับ และนิเทศเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 12-13 ชั่วโมง หรือประมาณร้อยละ 35 ของเวลาทั้งหมด ถ้าจะเปรียบเทียบเวลาของแต่ละงานที่ผู้บริหารควรใช้ในการบริหารงานต่าง ๆ ในรอบสัปดาห์ (35 ชั่วโมง) แยกตามขนาดโรงเรียนต่อไปนี้ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 9)

การระดมความคิดของครูปฏิบัติการสอน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้อำนวยการประถมศึกษาในการใช้เวลาการบริหารงานโรงเรียน

ตารางที่ 1 เวลาที่ใช้ในการบริหารงานแยกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารโรงเรียน	เวลาที่ใช้บริหารในรอบสัปดาห์(ชั่วโมง)		
	ขนาดโรงเรียน		
	ใหญ่	กลาง	เล็ก
วิชาการ	12	12	13
บุคลากร	6	6	5
กิจการนักเรียน	6	6	6
ธุรการและการเงิน	5	5	4
อาคารและสถานที่	4	3	3
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2	3	4
รวม	35	35	35

ที่มา คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 9)

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 6) กล่าวว่า การบริหารวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจสถานศึกษา

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2550:37) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่นักการศึกษากล่าวมาพอสรุปได้ว่างานวิชาการ ที่สำคัญ ถือเป็นหัวใจของโรงเรียนที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาต้องให้ความสนใจเพื่อดำเนินงานทางวิชาการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ ให้ผู้เรียน ได้เป็นคนดี มีคุณภาพ เป็นคนเก่ง ทั้งด้านคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องเข้าใจเพื่อที่จะได้บริหารงานได้ครอบคลุม ซึ่งขอบข่ายของภารกิจดังกล่าวของงานวิชาการ ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ(2544 : 9-17) กำหนดขอบเขตวิชาการไว้ 9 ด้าน คือ

1. การบริหารหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดทำหน่วยการเรียนรู้
2. การบริหารการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวม วิเคราะห์และกำหนดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ การกำหนด การเตรียมการและจัดหาสื่อการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชา การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การควบคุม ดูแล และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ และการร่วมมือกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน โดยการนิเทศภายใน
3. การบริหารประเมินผลการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ การควบคุมดูแลและส่งเสริม

ให้มีการประเมินผลการเรียน การจัดทำหลักฐานการศึกษา การนำผลประเมินไปใช้ในการแก้ไข ข้อบกพร่องของผู้เรียน และการกำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้

4. การบริหารนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน การควบคุมและส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในและร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันเกี่ยวกับ ความรู้ ความสามารถของบุคลากร การควบคุมดูแลการดำเนินงานพัฒนาบุคลากร

6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่ควรพัฒนาร่วมกัน และควบคุมดูแลและส่งเสริมการวิจัย

7. การบริหารโครงการทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่องทางวิชาการ การกำหนด วิธีดำเนินการ และควบคุมดูแลและส่งเสริม

8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดข้อมูล และสารสนเทศทางวิชาการ การกำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การควบคุมดูแล และส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ และการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้

9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดหัวข้อ ประเมินผลงาน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมินและควบคุมดูแลและส่งเสริม ให้มีการดำเนินการประเมิน และสรุปผลและเขียนรายงานประจำปี

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 3-4) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ การจัดทำ โครงการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น

2. การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดตารางสอน การกำหนดช่วงเวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนผู้เรียนแต่ละวิชา การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกงาน เป็นต้น

3. การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นการอำนวยความสะดวกและส่งเสริม การจัดหลักสูตร ได้แก่ การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด การนิเทศการสอน เป็นต้น

4. การวัดผลประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลการเรียน

คำรณ ล้อมโนเมือง(2547 : 191) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทยพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำ สาระของหลักสูตรที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลาง กระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสถานภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น

1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานะภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหา สาระ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร

1.6 ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.7 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นหน้าที่หลักและสำคัญยิ่งของบุคลากรทางการศึกษา แนวการปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง การส่งเสริม ให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสาน ความรู้ต่างๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้ โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และนำภูมิ

ปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2.4 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม จากแนวปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวมาจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารจะต้องวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู ควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสมของครู มีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนทำโครงงานและใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

3. การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

3.1 กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้น การประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน

3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3.5 พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญและความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้ปฏิบัติการในสถานศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

4.1 ศึกษาวิเคราะห์วิจัย การบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา

4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน การวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติ ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

5.1 ศึกษาวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

5.2 ส่งเสริมให้ครู ผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

5.3 จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ

5.4 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่น

5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากแนวปฏิบัติในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

6.1 สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาองค์ความรู้ และประสาน ความร่วมมือสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

6.4 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และ ประสานความร่วมมือสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษา ในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เข้าร่วมกัน

6.5 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัด กระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นการช่วยพัฒนางานวิชาการเพื่อให้เป็นไป ตามจุดมุ่งหมาย ของการศึกษาการจัดการศึกษา ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

7.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา

7.3 ประเมินผลการจัดระบบและการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

7.4 ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการ นิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายใน สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

การแนะแนวการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

8.1 การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพ ภายในสถานศึกษา โดย เชื่อมโยงกับ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน

8.2 ดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

8.3 ติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษา ในสถานศึกษา

8.4 ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนว การศึกษากับสถานศึกษาหรือเครือข่ายแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

9.1 จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 กำหนดคุณเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษามาตรฐาน การศึกษา และตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

9.3 วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้ บรรลุผลตาม เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

9.4 ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ ภายใน เพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา

9.6 ประสานความร่วมมือกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นเพื่อประเมินคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9.7 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพใน การประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรที่จะประสานให้ความ ร่วมมือกับสถาบัน องค์กรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการให้ความรู้แก่คนในชุมชน มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

10.1 การศึกษาสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

10.2 จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการ พัฒนาทักษะ วิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น

10.3 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ทางวิชาการ ของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษา

10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน และท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

11.1 ประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้ง บริเวณ ใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา และต่างเขตพื้นที่การศึกษา

11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศ

12. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา

การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน อื่นที่จัด การศึกษา เป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะให้การสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง มีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

12.1 ดำรงและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2550ก : 151-152) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการที่กระจายอำนาจให้สถานศึกษาไว้ 17 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นหรือการดำเนินการให้ความเห็น
2. การวางแผนงานวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษาและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับด้านวิชาการ
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี

จากขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ที่นักการศึกษา ได้กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับ การปรับปรุง การพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยมีขั้นตอนตั้งแต่กำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงการพัฒนาการเรียนการสอน

เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดหมายการจัดการศึกษา เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จากการศึกษาขอบข่ายงานวิชาการนักรการศึกษา พบว่าให้ความสำคัญของขอบข่ายงานวิชาการคล้ายกัน ผู้วิจัยจึงขอกำหนดให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการใน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านกรณีศึกษาการศึกษา โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 40) ได้ให้ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่าหลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการ และการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งหมายไว้อย่างมีระบบ โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารเรียน มีกระบวนการ (Process) ได้แก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีผลผลิต (Output) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสำเร็จทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น นอกจากนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายสติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียน

มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10(พ.ศ. 2550 - 2554) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสมชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยได้ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียนเกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทาง ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็ก และเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการ ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมี โอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัด การเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพ ในการศึกษาคือ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา

และความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้อง ตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้ จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือ ในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบ ระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัด การศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

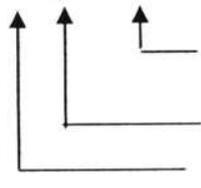
ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษา ภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3)
2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4- 6)

หลักสูตรได้มีการกำหนดรหัสกำกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อความเข้าใจและให้สื่อสารตรงกัน ดังนี้

ว 1.1 ป. 1/2

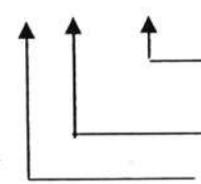

ป.1/2 ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อที่ 2

1.1 สาระที่ 1 มาตรฐานข้อที่ 1

ว กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ต 2.2 ม.4-6/ 3

ม.4-6/3 ตัวชี้วัดชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ข้อที่ 3

2.2 สาระที่ 2 มาตรฐานข้อที่ 2

ต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึงการปรับปรุง
 มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถทักษะ
 เจตคติและพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้
 โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม
 ของแต่ละระดับการศึกษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารมีความสำคัญยิ่งในการส่งเสริมและสนับสนุนครู
 บุคลากรการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีทักษะกระบวนการ ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
 ได้บัญญัติข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญสูงสุด

มาตรา 23 การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

ปรียาพร วงศ์อนตร โรจน์ (2535 : 90-91) ได้ให้หลักสูตรการเลือกวิธีสอนวิชาการต่าง ๆ
 ที่จัดขึ้นใช้สอนในสถานศึกษาโดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์หลายข้อ มีเนื้อหาสาระหลายเรื่อง
 จึงจำเป็นต้องใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชา การเลือกวิธีสอนอาจใช้วิธี
 ผสมผสานกันได้ เพื่อให้น่าสนใจมากขึ้น หลักการเลือกวิธีสอนควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์เรื่องที่สอน
 การเลือกวิธีสอนต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิธีสอนเหมาะสม
 กับเนื้อหาวิชาที่สอน เช่น เนื้อหาที่เป็นหลักการหรือทฤษฎี สามารถใช้บรรยาย แต่ถ้าเป็นงาน
 ต้องการฝึกทักษะควรจะใช้วิธีฝึกปฏิบัติ หรือจะใช้ทั้งบรรยายและฝึกทักษะปฏิบัติควบคู่กันไปวิธี
 สอนควรเหมาะสมกับความถนัดของผู้เรียน เป็นความถนัดของผู้สอนที่จะสอนด้วยวิธีการสอน
 แบบนั้นในการเรียนการสอนวิธีสอนต้องเหมาะสมกับชั่วโมงสอนในหลักสูตรข้อจำกัดของเวลา
 เป็นตัวกำหนดวิธีสอนและวิธีสอนเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนและขนาดของห้องเรียน การสอน
 แบบบรรยายสามารถสอนผู้เรียน ได้มากกว่าการสอนอภิปราย วิธีสอน เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น
 ความรู้เดิม ความสนใจเป็นข้อพิจารณาในการเลือก วิธีสอนด้วย

กมล สิริบรรณ (2539 : 78) กล่าวว่า การสนับสนุนและส่งเสริมวิชาการ เป็นงานส่งเสริม
 การสอนที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 18) ได้ให้หลักการของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผู้สอน
 ต้องจัดการเรียนให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา
 ผู้ปกครอง จัดเนื้อหาสาระของกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน
 ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน

และแก้ไขปัญหา โดย จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล และส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียน

พันธณี วิหคโต (2547 : 40) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งก่อนข้างจะถาวรของผู้เรียนที่เกิดจากการฝึกฝนของผู้เรียนที่เกิดจากการฝึกฝนอบรมหรือ การมีประสบการณ์ ทางตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อม การสอนเป็นภาระและหน้าที่หลักของครู ไม่ว่าจะเป็นการสอนในระดับใด นอกจากนี้ครูเองยังเป็นบุชณียบุคคลที่ต้องมีจรรยา มารยาท และวินัยกำกับอยู่ด้วย ในด้านการสอนนั้นเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จึงเรียกรวมกันว่า การเรียนการสอน จุดมุ่งหมายของการสอนนอกจากเป็นการให้วิชาความรู้และยังเป็นการฝึก ประสบการณ์ให้กับผู้เรียนด้วย การสอนมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการสอน ระหว่างการสอน และประเมินผล ทฤษฎีการสอนจะช่วยให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนได้ดีขึ้น วิธีสอน มีหลายวิธีแต่ละวิธีมีข้อดีและข้อจำกัด การเลือกวิธีสอนครูควรใช้หลาย ๆ วิธีผสมผสานกัน ซึ่งมีหลักในการเลือก โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชา ความถนัดของผู้เรียน ความเหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดเวลา จำนวนผู้เรียน และสื่อการสอน นอกจากหลักการที่กล่าวไว้ ข้างต้นแล้วการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนยังจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง การศึกษามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ ที่กว้างขวางยิ่งขึ้นซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม เอาใจใส่ กำกับดูแลให้ครูได้ปฏิบัติการสอน เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของการเรียนของนักเรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ(2550ก : 33) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาที่ได้รับการกระจายอำนาจ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยให้จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริม การพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ ด้วยโอกาสและมีความสามารถ พิเศษ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนสู่การปฏิบัติการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการรายเรียน การจัดชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์ จริง ส่งเสริมพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน ฝึกปฏิบัติจริง เกิดทักษะ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยึดหลักคุณธรรมนำความรู้

3. ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ จุดมุ่งหมาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลซึ่งเป็นกิจกรรมที่วัดเพื่อให้ทราบว่า การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้นการวัดผลประเมินผลถือว่าเป็น กิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะจะทำให้ทราบถึงผลการเรียนรู้ของนักเรียนว่า มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ ซึ่งปกติจะมีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอน และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน การวัดผลประเมินผลเป็นสิ่งที่ จำเป็นในการเรียนการสอนซึ่งมีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งทำให้ครูผู้สอนได้ทราบว่า การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเป็นอย่างไร จะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
  2. เพื่อผู้เรียนจะได้พัฒนาปรับปรุงตนเอง
  3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร แผนการสอน แนวทางดำเนินงานว่าประสบปัญหาอะไร จะแก้ไขปรับปรุงอย่างไร
  4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการศึกษาเมื่อสำเร็จหลักสูตร เพื่อใช้เป็น แนวทางดำเนินงานและศึกษาต่อ
  5. เป็นหลักฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อจะได้วางแผนดำเนินงานต่อไป
  6. เพื่อได้ข้อมูลประชาสัมพันธ์ในด้านการเรียนการสอนของโรงเรียน
- สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 20) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้จะต้องปรับเปลี่ยนไป จากเดิมโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การทดสอบ การบันทึกจากผู้อื่นที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสมกับกิจกรรม

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์(2545:10-11) กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการประเมินที่ทำให้พร้อม ๆ กับการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. เป็นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมเป็นสำคัญ(Performance Based) แสดงออกจริง
3. ให้ความสำคัญในการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
4. เน้นการพัฒนาผู้เรียนและประเมินตนเอง
5. ตั้งอยู่บนพื้นฐานเหตุการณ์ในชีวิตจริง
6. มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
7. เน้นคุณภาพของผลงาน เป็นผลงานจากการบูรณาการความรู้
8. เน้นวัดความสามารถในการคิดระดับสูง เช่น การวิเคราะห์ สังเคราะห์
9. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก

10. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย(Stakeholders)

รุ่ง แก้วแดง (2546 : 99) กล่าวว่า การประเมินผลผู้เรียน ไม่ใช่การประเมินความรู้โดยต้องพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้ควบคู่กันไปในกิจกรรมการเรียนการสอน

1. การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. ความประพฤติ
3. การสังเกตพฤติกรรมการเรียน
4. การร่วมกิจกรรม
5. การทดสอบ

สรุปว่าผู้บริหารมีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านการวัดผลประเมินผล ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล เช่น ประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล ประเมินผล ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ มาตรฐานในการสอบวัดผล การเตรียมแบบรายงานผลแก่ผู้ปกครอง เป็นต้น

2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องโรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก

3. พยายามส่งเสริมครูผู้สอนให้มีความรู้ทางการวัดผลประเมินผล โดยการจัดฝึกอบรม ประชุมสัมมนา เป็นต้น

4. จัดตารางสอน ห้องสอบ และระเบียบในการสอบคุมสอบให้เจ้าหน้าที่ทราบ

5. จัดให้มีการประเมินผลเครื่องมือวัดผลประเมินผล เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อาจพอจะกล่าวได้ว่า การวัดผลประเมินผลหมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ได้จากการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ซึ่งเกี่ยวกับการวางแผนการจัดทำเครื่องมือวัดผล การกำหนดเกณฑ์ การประเมินผล การนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องเกี่ยวข้องกับทุกขั้นตอนของการวัดผลประเมินผล เพื่อให้การวัดผลประเมินผลมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารต้องคอยพัฒนา ส่งเสริมกำกับ ดูแล นิเทศครูผู้สอนให้มีความรู้ทักษะ เรื่องการวัดผลประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ(2551 : 23-28)ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาที่ได้รับการกระจายอำนาจ ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนการเรียน ดังนี้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้

บรรทัดฐานมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดง พัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิค การประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ผ่านตัวชี้วัดให้มี การสอนซ่อมเสริม การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียน มีพัฒนาการความก้าวหน้าใน การเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้อง กับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผล การเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน ทักษะการคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนา ในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขต พื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็น

ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำ และดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมิน ระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐาน การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษา ในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูล สนับสนุน การตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแล ช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐาน ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียน ที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธ โรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหา ทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึง เป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง ปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับ การพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและ ประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็น ข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ถือปฏิบัติร่วมกัน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

1. การตัดสิน การให้ระดับและการรายงานผลการเรียน

1.1 การตัดสินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียน

แต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน รวมทั้งสอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ

ระดับมัธยมศึกษา

1.1.1 คัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น ๆ

1.1.2 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.1.3 ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา

1.1.4 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การพิจารณาเลื่อนชั้นมัธยมศึกษา ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย และสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าสามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริมได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ แต่หากผู้เรียนไม่ผ่านรายวิชาจำนวนมาก และมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะและความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 การให้ระดับผลการเรียน

ระดับมัธยมศึกษา ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ

การประเมินการอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่านเกณฑ์การประเมิน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

1.3 การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.1 ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่เกิน 81 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 63 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

2.1.2 ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 63 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต

2.1.3 ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.1.4 ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.1.5 ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การ ประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.3 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.3.1 ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต โดยเป็น รายวิชาพื้นฐาน 39 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

2.3.2 ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิต ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็น รายวิชาพื้นฐาน 39 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต

2.3.3 ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.3.4 ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การ ประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.3.5 ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การ ประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

สำหรับการจบการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษา สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษา ตามอัธยาศัย ให้คณะกรรมการของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการวัด

และประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์ในแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษา เป็นเอกสารสำคัญที่บันทึกผลการเรียน ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1.1 ระเบียบแสดงผลการเรียน เป็นเอกสารแสดงผลการเรียนและรับรองผลการเรียนของผู้เรียนตามรายวิชา ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องบันทึกข้อมูลและออกเอกสารนี้ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) จบการศึกษามัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) หรือเมื่อลาออกจากสถานศึกษาในทุกระดับ

1.2 ประกาศนียบัตร เป็นเอกสารแสดงวุฒิการศึกษาเพื่อรับรองศักดิ์และสิทธิของผู้จบการศึกษา ที่สถานศึกษาให้ไว้แก่ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษา และผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเอกสารอนุมัติการจบหลักสูตร โดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) และผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6)

2. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบรายงานประจำตัวนักเรียน แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียนและ เอกสารอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการนำเอกสารไปใช้

การเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณีต่างๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและขอกลับเข้ารับการศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันศาสนา สถาบันการฝึกอบรมอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว

การเทียบโอนผลการเรียนควรดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนแรก หรือต้นภาคเรียนแรก ที่สถานศึกษารับผู้ขอเทียบโอนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษา ต่อเนื่องในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับผู้เรียน จากการเทียบโอนควรกำหนดรายวิชา/จำนวนหน่วยกิตที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสม

การพิจารณาการเทียบโอน สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา และเอกสารอื่น ๆ ที่ให้ข้อมูลแสดงความรู้ ความสามารถ ของผู้เรียน

2. พิจารณาจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียน โดยการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้ง ภาคความรู้และภาคปฏิบัติ

3. พิจารณาจากความสามารถและการปฏิบัติในสภาพจริง

การเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตาม ประกาศ หรือแนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผล เป็นการประเมินผลความรู้ความสามารถ ผู้เรียนมีศักยภาพ เพื่อวินิจฉัยในส่วนที่ต้องส่งเสริม หรือปรับปรุง แก้ไข สืบเนื่องจากการเรียนการสอน เป็นข้อมูลทางการศึกษา ปรับปรุงระบบการบริหารงาน โรงเรียน สถานศึกษาต้องแต่งตั้ง คณะกรรมการวัดผล เพื่อประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและ ประเมินผล มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริม กำกับติดตามเป็นระยะ

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์(2544 : 5-9) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน เป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นครูไปสู่ความเป็นมืออาชีพ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหลักสูตร และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประโยชน์ช่วยให้ครูมีพลังอำนาจในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ช่วยให้ครู มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้ครูทำงานเป็นระบบ ประสบความสำเร็จ ในการทำงาน ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างสมบูรณ์เต็มศักยภาพ และ ให้คำแนะนำในการวิจัยในชั้นเรียน ให้ฝึกตนเองให้เป็นคนช่างสังเกต ช่างสงสัย ตั้งประเด็นปัญหา ฝึกหาสาเหตุ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู ผู้ปกครองและผู้เรียน

สุพานี ชื่นชิด(2546 : 89-90) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียน คือ การเลือกปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน การเขียน รายงานการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ครูคิดว่าครูสามารถแก้ปัญหาได้ โดยศึกษาจากเอกสารตำราการทำวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียน ฝึกอบรม เพิ่มเติม ครูให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จัดหา

งบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากร โดยไม่เก็บเงินจากครูซึ่งจัดหาจากเงินงบประมาณหรือนอกงบประมาณ สนับสนุนให้ครูร่วมอบรมการวิจัยในชั้นเรียนกับหน่วยงานอื่น และควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มเติมเพื่อฝึกปฏิบัติการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ(2550ก : 405)ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 ประการ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย

2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู

3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ

4. เป็นการส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนอย่างมีศักยภาพ มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิจัยของครูให้เป็นระบบ มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ สนับสนุนงบประมาณให้ครูทำวิจัย

5.ด้านการนิเทศการศึกษา

กิติมา ปรีดีดิลก(2532 :307) กล่าวว่า การนิเทศภายใน คือ การติดตาม ช่วยเหลือ สนับสนุนการปฏิบัติ ให้งานสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง ผู้ปฏิบัติมีความพึงพอใจ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ(2550ก : 40) ได้กำหนดบทบาทด้านการนิเทศการศึกษาไว้ 3 ภารกิจ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล

2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพให้ทั่วถึงต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ

3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ(2550ก : 450)ได้กล่าวถึง กระบวนการนิเทศ คือ ขั้นตอนในการดำเนินงานและปฏิบัติงานในการนิเทศอย่างมีระบบ มีการประเมินสภาพการทำงาน จัดลำดับงานที่ต้องการออกแบบการทำงาน การประสานงาน ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้งานลุล่วงไป

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ การติดตาม ช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานให้งานสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในโรงเรียนที่เน้นการมีส่วนร่วมกับครู ผู้บริหารจะต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงต่อเนื่องเป็นระบบ มีเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

คูสิต หังเสวก(2551 : 6) ได้กล่าวถึง แนวทางของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ปีการศึกษา 2551 ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 2 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยกำหนดเป้าหมายยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา

2. เร่งรัดและพัฒนาคุณภาพผ่านศูนย์พัฒนาการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีกิจกรรมที่สำคัญในปีการศึกษา 2551 ดังนี้

2.1 พัฒนาบุคลากรที่จะขับเคลื่อนกลไกของศูนย์

2.2 สนับสนุนงบประมาณให้แก่ศูนย์ฯ และโรงเรียนตามความเหมาะสมเพื่อเน้นให้เกิดการพัฒนาในระดับห้องเรียนอย่างมีคุณภาพ เช่น การตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล การติดตามแก้ปัญหาให้นักเรียนโดยเฉพาะกลุ่มอ่อน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด การพัฒนาครูและนักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เน้นการประเมินผลเพื่อการพัฒนาผู้เรียน

2.3 จัดการเรียนรู้บทปรัชญา คุณธรรมนำความรู้ ปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสร้างความตระหนักในวิชาชีพให้เกิดขึ้นกับครูทุกด้าน

2.4 เน้นการนิเทศแบบฝังตัว พัฒนาคุณธรรมเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เน้นให้ศึกษานิเทศก์ดำเนินการนิเทศการศึกษาแบบ “ฝังตัว” โดยมีโรงเรียนในความรับผิดชอบทุกคน ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเน้นในเรื่อง การใช้ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนเป็นฐาน จัดทำแฟ้มข้อมูลรายโรงเรียน กำหนดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

วิไล คชสีลา (2551 : 29-31) ได้ทำการศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษารอบสอง ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ดังนี้ คือ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโรงเรียน ที่รับการประเมินภายนอกรอบสองระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปี 2549-2550 จำนวนทั้งสิ้น 76 โรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนรัฐบาล 72 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชน 5 โรงเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมมาตรฐานด้านผู้เรียน

ที่มีค่าเฉลี่ยระดับดีมากตามลำดับได้แก่ มาตรฐานที่ 2 และ มาตรฐานที่ 1 มีค่าเฉลี่ยระดับดีตามลำดับได้แก่ มาตรฐานที่ 7,3,6 และ 4 ส่วนมาตรฐานที่ 5 มีค่าเฉลี่ยพอใช้ ในรายมาตรฐานโรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพอยู่ระดับดี มาตรฐานครูที่มีค่าเฉลี่ยระดับดีมาก ได้แก่มาตรฐานที่ 8 ส่วนมาตรฐานที่ 9 มีค่าเฉลี่ยระดับดี ในรายมาตรฐาน ในภาพรวมมาตรฐานด้านผู้บริหารที่มีค่าระดับดีมาก ตามลำดับได้แก่ มาตรฐานที่ 14 และมาตรฐานที่ 10 ส่วนมาตรฐานที่เหลือมีคะแนนเฉลี่ยระดับดี ตามลำดับ ได้แก่ มาตรฐานที่ 11,13 และ 12 ในรายมาตรฐานโรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพอยู่ระดับดีมาก ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 63 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ได้เสนอแนะแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ดังนี้ คือ 1)สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาไปพิจารณาปรับปรุง พัฒนา ระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 นำผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษาทุกเรื่องอย่างจริงจัง ตลอดจนให้การส่งเสริม สนับสนุนทุกมิติให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน 3)หน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ในการให้การ สนับสนุนส่งเสริมทุกด้านให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน

บริบทการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน

จังหวัดนครปฐม

(“อำเภอกำแพงแสน.” 2552, ออนไลน์). อำเภอกำแพงแสน ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอดำรงวิทยารุจิราธิปไตย จังหวัดกาญจนบุรี อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี มีพื้นที่ 405.019 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย เทศบาล 1 เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 15 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 54 แห่ง มหาวิทยาลัย 1 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 3 แห่ง วัดพุทธศาสนา 32 แห่ง คาทอลิก 1 แห่ง สำนักสงฆ์ 1 แห่ง โรงพยาบาล 2 แห่ง สถานีอนามัย 22 แห่ง มีประชากร จำนวน 112,918 คน

เป็นเมืองเก่าเป็นดินแดนขนาดใหญ่ ที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี มีโบราณวัตถุที่สำคัญ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมากมาย เมืองเก่ากำแพงแสน เป็นเมืองเก่าสมัยทวารวดี ประมาณอายุอยู่ราว พ.ศ. 1150 – 1400 ตั้งอยู่ด้านใต้ของลำน้ำห้วยขวาง (คลองท่าสาร-บางปลา) ไหลจากทิศตะวันตกลงสู่อำเภอบางเลน ด้วยเมืองเป็น รูปหกเหลี่ยม

มุมมองสันนิษฐานว่าเมืองเก่ากำแพงแสนน่าจะมีชุมชนหลายชุมชนในอดีตมีการขุดพบโบราณสถานมากมาย เช่น ซากฐานวิหาร เจดีย์ธรรมจักรศิลา หอยสังข์ ลายปูนปั้น เครื่องปั้นดินเผา หินหยดชา นอกจากนี้ ยังพบคูน้ำ รั้วหิน และอื่น ๆ อีกมากมาย ค้นคืนที่คาดว่า จะมีความอุดมสมบูรณ์มากในภาคตะวันตกของประเทศ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 6-9) ได้ดำเนินการปรับแผนการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ในปี พ.ศ.2552 ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ที่ได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2551 ทั้งในส่วนของนโยบายเร่งด่วนที่จะดำเนินการในปีแรกและนโยบายที่จะดำเนินการในปี 2552 – 2554 โดยประสานกับสำนักงานงบประมาณเพื่อร่วมกันพิจารณาปรับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งได้เสนอโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งที่เป็นโครงการสำคัญ (Flagship Project) และโครงการตามนโยบายเพื่อบรรจุไว้ในแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552-2554 โดยมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการ กลยุทธ์ เป้าหมายความสำเร็จ และมาตรการ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ดังนี้

วิสัยทัศน์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรหลักในการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง และมีเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

พันธกิจ

เพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรวัยเรียนทุกคน ให้ได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลที่มีความรู้และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยระบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

ด้านโอกาสทางการศึกษา

1. ประชากรในวัยเรียนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม ทั่วถึงและได้รับโอกาสในการศึกษาปฐมวัยอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ
2. ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้เรียนในเขตพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษา ปฐมวัยอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงตามลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่มและประเภท
3. ผู้เรียน ในเขตพื้นที่พิเศษและเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ วิถีชีวิตและความต้องการของชุมชน

3.1 ด้านคุณภาพการศึกษา

3.1.1 ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัย

3.1.2 ครูผู้สอนมีเพียงพอและสามารถจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้ความสำคัญกับพื้นฐานและศักยภาพของผู้เรียน

3.1.3 สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในและผ่านการประเมินการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

3.2 ด้านประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อม และมีความเข้มแข็งที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยใช้เครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วน

กลยุทธ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ นักเรียนทุกคน

2. เพิ่มอัตราการเข้าเรียนในทุกระดับ ทั้งเด็กทั่วไป ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ลดอัตราการออกกลางคันและพัฒนารูปแบบการให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษา

3. ยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาของชาติ พัฒนาผู้เรียน สมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย และการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาอย่างเต็มตามศักยภาพ

4. เร่งรัดพัฒนาความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสังกัดเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการ

5. สร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหาร และการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักธรรมาภิบาลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

6. เร่งพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในช่วงชั้นที่ 3-4 มีจำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนสาธาณีศึกษา โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา และโรงเรียนมัธยมศึกษา บินกำแพงแสน มีระบบการบริหารงานแบบการกระจายอำนาจแบ่งออกตามโครงสร้างบริหาร

ออกเป็น 4 กลุ่มงาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

คำสิงห์ ฉิมพาลี (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติ งานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 ผลการวิจัยพบว่า ระดับ การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็น รายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกด้านมีระดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าได้ดังนี้ การจัดการเรียนการสอน การบริหารงานวิชาการ การวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนนักเรียน การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการเมื่อแยกพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าด้านอื่นๆ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมีขนาดการปฏิบัติงาน วิชาการด้านการบริหารวิชาการสูงกว่าด้านอื่น ๆ

สมพร นิยมศาสตร์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าสภาพปัจจุบัน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดขอนแก่น มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการมีการบริหาร อยู่ในระดับปานกลางมีปัญหา การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ต้องการให้ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนต้องการให้ครูผู้สอน ได้รับงบประมาณ เกี่ยวกับการเรียนการสอนพิเศษ และปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการที่สำคัญที่สุดคือ ผู้บริหารเห็นความสำคัญและสนับสนุนงานวิชาการ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการครุสนใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน การบริหารงานวิชาการในรูปคณะกรรมการและผู้บริหาร มีนโยบายและแนะนำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการชัดเจน ตามลำดับ

จิตรดา จาตุรณห์รัศมี (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาพื้นฐานใน โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ การจัดการเรียน การสอนการวัดผลและการประเมินผลขาดงบประมาณสนับสนุนในด้านการปฏิบัติงานตามแผน เอกสารหลักสูตรและสื่อการสอน

ชมพู แก้วปัญญา (2539. ก-ข) ได้วิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัย แห่งชาติสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ส.ป.ป.ลาว) ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยแห่งชาติสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยภาพรวม ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงาน วิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความต้องการในด้านนี้ระดับมากแต่การบริหารงาน วิชาการยังไม่เป็นระบบชัดเจน การปฏิบัติยังไม่ได้ดำเนินการครบถ้วน การบริหารงานต้องเน้น และให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นพิเศษ

รัชณีย์ สุทธิกรกานนท์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา:ศึกษากรณีเฉพาะ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา สอบถามผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และหัวหน้างานวัดผลการศึกษาด้านการเรียนการสอน พบว่า มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำ แผนการสอนบันทึกการสอน ปรับปรุงแผนการสอน และส่งเสริมการจัดทำสื่อ ปัญหาสำคัญ ในการปฏิบัติงานคือ ครูไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดทำแผนการสอน และขาดทักษะในการจัดทำสื่อ การแก้ปัญหา การปฏิบัติงาน คือสนับสนุนการอบรมเกี่ยวกับการทำสื่อ การพัฒนาการปฏิบัติงาน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในการจัดทำสื่อและจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอนประจำหมวด วิชา

สมพงษ์ จันทรพันธ์ (2539 : 86 – 88) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาระดับมากสองด้าน คือ ด้านนิเทศการเรียนการสอน และด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน, โรงเรียนในพื้นที่เทศบาลต่างกัน โดยภาพรวมมีปัญหาต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลพิบูลมังสาหารมีปัญหา มากกว่าโรงเรียนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองวารินชำราบ และโรงเรียนในพื้นที่เทศบาลเมือง อุบลราชธานี ผลการศึกษารั้ครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดอุบลราชธานี มีปัญหาจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไขในด้านนิเทศ การเรียนการสอน และด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน โดยผู้บริหารจะต้องหาแนวทางปรับปรุง และพัฒนาเพื่อให้ปัญหาหมดไป

สุวรรณคำ ภาพมีไชย (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน มัธยมศึกษาดอนปลาย สังกัดแผนกศึกษาประจำกำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (ส.ป.ป. ลาว) ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาดอนปลาย

มีปัญหาการบริหารงานวิชาการรวมทุกด้านระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้านระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าต่ำ คือ ด้านการส่งเสริมด้านวิชาการ ด้านการสอนและประเมินผลการเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวางแผนวิชาการ

ถาวร กันเมล์ (2542 : 70 – 72) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

- 1) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลางทุกด้าน แต่เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่าหัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนมีปัญหาในระดับน้อยทุกรายการ ยกเว้นด้านการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาระดับปานกลาง
- 2) โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
- 3) ผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านการวางแผนวิชาการ และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและด้านงานทะเบียนนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชามีปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลมากกว่าผู้บริหารโรงเรียน

บึงอร มจรุสสุวรรณ(2542: บทคัดย่อ)ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ผลการวิจัย พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการ ซึ่งแบ่งเป็น 8 ด้าน พิจารณาการบริหารตามวัฏจักรเดมิ่ง ในทัศนะของครูผู้สอนพบว่า โดยภาพรวมโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านมีการปฏิบัติระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านจัดการเรียนการสอน ด้านงานพัฒนาบุคลากร ด้านงานวัดผลและประเมินผล งานด้านหลักสูตร งานด้านห้องสมุด และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านการนิเทศการสอน ด้านงานสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านงานแนะแนว และพิจารณาแต่ละขั้นตอนของการบริหารตามวัฏจักรเดมิ่ง พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า งานทั้ง 8 ด้านบุคลากรทุกคนควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติ ควรได้รับการอบรมศึกษาดูงานเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกขั้นตอนและได้ประสิทธิผลเป็นงานวิชาการที่มีคุณภาพ

วิจิตรา ลีสี (2542 : 110 – 111) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการศึกษา พบว่า

1) ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ขนาด 2 และ ขนาด 3 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในชั้นตอนที่ 1 และ 2 ต่างกัน งานด้านการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีปัญหาการบริหารงานต่างกัน ในชั้นตอนที่ 1 งานวัดผลและประเมินผลมีปัญหาการบริหารงานแตกต่างกัน ในชั้นตอนที่ 3 งานห้องสมุด งานนิเทศภายใน และงานอบรมทางวิชาการ มีปัญหาการบริหารต่างกันในทุกชั้นตอน ครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ขนาด 2 และขนาด 3 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันทุกชั้นตอน ยกเว้นงานนิเทศภายใน มีปัญหาไม่ต่างกัน 2) ปัญหาของผู้บริหารและครูวิชาการที่มีปัญหาในกาบริหารงานวิชาการ แต่ละงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาด 2 และขนาด 3 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม มีปัญหาการบริหารในชั้นการวางแผนการดำเนินการประเมินผล ที่แตกต่างกัน

สุรัตน์ชัย บุตรดี (2542 : 94-96) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านห้องสมุด ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการประชุมอบรมวิชาการ และด้านการวัดผลและประเมินผล แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ควรจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ควรจัดอบรมเทคนิคการสอนใหม่ ๆ แก่ครูอยู่เสมอ ควรจัดอบรมการผลิตและการใช้สื่อ ควรสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพไว้ใช้ร่วมกัน ควรจัดนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และควรจัดอบรมทางวิชาการอยู่เสมอ

เบญจวรรณ สกกุลเนรมิต (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่าระดับการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ การวางแผนวิชาการ การบริหารงานวิชาการ การวัดผลประเมินผลและงานทะเบียน และการประเมินผลการจัดงานวิชาการ ส่วนด้านการพัฒนาส่งเสริมทางด้านวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานตามการบริหารคุณภาพ PDCA ของเดมิ่ง (Deming) ในแต่ละชั้นพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอนพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ชั้นตอน คือ ชั้นวางแผน และชั้นปฏิบัติ ส่วนชั้นติดตาม ชั้นประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของ

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ใช้แนวทางการบริหารคุณภาพที่ขั้นตอนของเดมिंग (Deming) คือ วางแผน ปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล

สมสุข วงศ์สกุล. (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพงานวิชาการด้วยวัฏจักรเดมिंगตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารคุณภาพงานวิชาการด้วยวัฏจักรเดมिंगตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลางมีสภาพการบริหารคุณภาพงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารละครุผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพงานวิชาการด้วยวัฏจักรเดมिंगแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ได้เสนอแนวทางพัฒนาการบริหารคุณภาพงานวิชาการด้วยวัฏจักรเดมिंग โดยให้จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง และให้มีการนิเทศศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นแกนนำ

สุนิสา จำเริญทรัพย์ (2545 :84 – 87) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านการนำหลักสูตร ไปใช้ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือจัดอบรมเรื่องหลักสูตร จัดเอกสารเพื่อให้ครูกันค้ว่า 2) ด้านการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ จัดครูประจำวิชาให้ตรงความรู้ความสามารถ จัดกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ สำรวจความต้องการผลิตและจัดหาสื่อ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ ให้มีระบบวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน 5) ด้านห้องสมุด มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ จัดห้องสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ 6) ด้านการนิเทศภายใน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ สนับสนุนให้ครูนิเทศกันเอง กำหนดแผนการนิเทศชัดเจน จัดกิจกรรมนิเทศให้ครอบคลุม 7) ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ ให้ครูเสนอปัญหาและความต้องการ

จิรพร เตยวิรัตน์ (2546 : ก) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในสหวิทยาเขตกรุงธนบุรี 3 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในสหวิทยาเขตกรุงธนบุรี 3 กรุงเทพมหานคร

ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และด้านประเมินผลการจัดการงานวิชาการ แนวทางแก้ปัญหา คือ ควรจัดให้มีระบบฐานข้อมูลร่วมกัน จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบการใช้นวัตกรรม จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน จัดทำคลังข้อสอบ

สมศักดิ์ หาสิตพานิชกุล (2546 : 93-94) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย ผลการศึกษา พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ระดับปานกลางเมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการตามวัฏจักรคุณภาพของเดมมิ่ง(Deming's cycle) พบว่าการวางแผน การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก การตรวจสอบ การปรับปรุง พัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง

อรอนงค์ รัศมีรังษีเหลืออง. (2546 : ก) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง

ชีวา กลิ่นดี (2547 : 72 – 78) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการวิชาการ ด้านการจัดบุคลากรให้ตรงตามหน้าที่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 9 ด้าน

เพลินพิศ มั่นกระโทก(2547:69) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการโดยภาพรวมทุก ๆ ด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา(2550 : บทคัดย่อ)ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดผลประเมินผล

ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านส่งเสริมวิชาการแก่ครู และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ควรมีการแนะนำให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ควรมีการจัดครูเข้าสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัดของครูเป็นสำคัญ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู ด้านการพัฒนาสื่อและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ควรให้ครูและนักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรให้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/ทุกชั้น ด้านนิเทศการศึกษา ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจนถูกต้อง และด้านส่งเสริมวิชาการแก่ครูและชุมชน ควรมีการเปิดโอกาสให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ สรุปได้ว่างานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ เป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาตนเองให้เจริญงอกงามในทุกด้าน ในด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ผู้บริหาร ควรจัดอบรมเทคนิคการสอนให้ครูปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและติดตามตรวจสอบ ประเมินผล การใช้หลักสูตร โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านการเรียนการสอนผู้บริหารจะต้องปฐมนิเทศครูใหม่ ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการเรียนการสอน จัดครูเข้าสอนตามความสามารถ ความถนัดและความพร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน และต้องเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครู ในด้านวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนผู้บริหารต้องกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนและสถานศึกษานำไปปฏิบัติปรับปรุงพัฒนาการศึกษา และพัฒนาบุคลากร ให้มีการพัฒนาตนเองไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

เมอร์เทลลาโร (Matellaro 1984 : Abstract) ศึกษาความสัมพันธ์ของโรงเรียนที่มีผลสำเร็จทางวิชาการในรัฐนิวเม็กซิโก โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ในการควบคุมการศึกษาและอิทธิพลที่เป็นไปได้จากข้อมูลที่หามาได้ การศึกษา

ความสัมพันธ์โดยใช้สหสัมพันธ์เพียร์สันพบว่าไม่ปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

แมททอกซ์ (Mattox 1987 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการปฏิบัติงานของ ครูใหญ่ในโรงเรียนของรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการของครูใหญ่ ที่มีในระดับสูง คือ ความต้องการด้านความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการสอน การประเมินผล การปรับปรุงการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร

ครัก (Krug 1990, อ้างถึงในสุวรรณคำ ภาพมีไชย. 2541) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนการสอน และความเป็นผู้นำ เพื่อศึกษาความเป็นผู้นำของผู้บริหารมีผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างไร และผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพปฏิบัติงานอย่างไร โดยศึกษาประสิทธิภาพและพัฒนาการความเป็นผู้นำ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความหมายในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน การจัดการ หลักสูตร การนิเทศการสอน การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนมีผลกระทบต่อผลการเรียนของ นักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าบทบาทของผู้บริหารจะมีผลต่อบุคลิกลักษณะของครูในโรงเรียน และชุมชน

เอกที (Agthe, 1980 : 3076-3077-A) ได้ทำการวิจัยการรับรู้บทบาทและหน้าที่ของ ครูใหญ่และครูในงานวิชาการผลการวิจัยพบว่า

1. ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะโดยให้ทุกคน มีความรับผิดชอบร่วมกัน
2. ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศ การศึกษาให้มากยิ่งขึ้น
3. ครูใหญ่และครูมีความคิดเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตร ในโรงเรียน
4. นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากผู้สั่ง การมาเป็นผู้ประสานงานและมีการทำงานเป็นคณะมากยิ่งขึ้น

บินดา (Binda, 1989 : 9942-A) ได้วิจัยเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับกระบวนการส่งเสริมหลักสูตรพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดหลักสูตรให้สนองความต้องการ ของนักเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงได้ทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ให้กับการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ทั้งทางการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตร การจัดหาวัสดุและสื่อประกอบการสอน และการกำหนดแผนการสอน ขยายโครงสร้างงานวิชาการให้กว้างขวางขึ้น และส่งเสริมการเป็น ผู้นำแก่นักเรียนส่วนปัญหาที่พบคือ ในการปรับปรุงหลักสูตรระยะแรกตามนโยบายส่วนกลาง ดังนั้นเนื้อหาจึงไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น ต่อมามีการพัฒนาโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำหลักสูตร

ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมากขึ้น มีบรรยากาศห้องเรียนที่พึงประสงค์ นักเรียนเป็นผู้นำสูง นักเรียนอ่านออกเขียนได้มากขึ้น ตลอดจนการพัฒนาด้านความรู้สึกรักคิดและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นของสังคม

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งใน และต่างประเทศในด้านการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนนั้นมีความแตกต่างกันตามลักษณะท้องถิ่น แต่โดยรวมแล้วจะเห็นว่าความสำคัญในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียน มุ่งที่การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สนับสนุนให้ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารยังทำหน้าที่นิเทศงานวิชาการ การประเมินผลงานทางวิชาการวางแผนปรับปรุงวิชาการให้ดีขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้ครูมีการศึกษาและได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม จำนวน 174 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 174 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซี่และมอร์แกน
(Krejcie Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน แล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified
Random Sampling)

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม

ที่	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	โรงเรียนสาธิตกวิทยา	24	16
2	โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา	70	48
3	โรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน	80	54
	รวม	174	118

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert five Rating scale) โดยเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน

5	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมากที่สุด
4	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมาก
3	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนปานกลาง
2	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนน้อย
1	หมายถึง	มีสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลเป็นกรอบแนวความคิด นิยาม และกำหนดสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ใน 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา

4. สร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ใน 5 ด้าน คือ 1)การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2)การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3)การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4)การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5)การนิเทศการศึกษา

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ขอคำแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข พิจารณาความเหมาะสมในเนื้อหา และความถูกต้องของภาษาที่ใช้ เพื่อให้ครอบคลุมประเด็น และหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence; IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในเอกสารภาคผนวก ก) ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรครู โรงเรียนบ้านหลวงวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีลักษณะและปัจจัยใกล้เคียงกันกับกลุ่มประชากร จำนวน 30 คน โดยวิธีการสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเป็น 0.90

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา แจ้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวอย่างเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง กับครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แบบสอบถามส่งไปทั้งสิ้น 118 ชุด และได้รับคืนมา 118 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามแต่ละข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ ของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 163) กำหนดไว้ ดังนี้

216
373.12
ทศ 3426
2551

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึงมีสภาพ/ ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึงมีสภาพ/ ปัญหาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึงมีสภาพ/ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึงมีสภาพ/ ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึงมีสภาพ/ ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และ ค่าร้อยละ ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแล้วใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็นตอนคือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 118 คน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละของข้อมูล (Percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 1 สภาพภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 118 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 สถานภาพทั่วไปของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	36	30.51
หญิง	82	69.49
รวม	118	100.00
2. อายุ		
1) ต่ำกว่า 31 ปี	4	3.39
2) 31 – 40 ปี	33	27.97
3) 41 – 50 ปี	69	58.47
4) 50 ปี ขึ้นไป	12	10.17
รวม	118	100.00
3. ระดับการศึกษา		
1) ปริญญาตรี	102	86.44
2) ปริญญาโท	16	13.56
รวม	118	100.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1) ต่ำกว่า 11 ปี	10	8.48
2) 11 – 20 ปี	62	52.54
3) 21 – 30 ปี	30	25.42
4) มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป	16	13.56
รวม	118	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 118 คน ส่วนใหญ่เป็นครูเพศหญิง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 69.51 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 58.47 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 86.44 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 52.54

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินการของครู เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม รวม 5 ด้าน ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 4 - 9

2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน แสดงได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ด้านการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.78	0.70	มาก
2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.79	0.76	มาก
3.การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	3.92	0.67	มาก
4.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.57	0.77	มาก
5.การนิเทศการศึกษา	3.64	0.73	มาก
รวม	3.75	0.74	มาก

จากตารางที่ 4 ระดับการดำเนินการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.79$) และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.78$) ส่วนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.57$)

2.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1. ความรู้ของครูในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.69	0.79	มาก
2. การจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.68	0.66	มาก
3. การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน	3.97	0.71	มาก
4. การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	3.63	0.67	มาก
5. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	4.17	0.64	มาก
6. การกำกับ ติดตามงานในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงานโครงการที่กำหนด	3.79	0.50	มาก
7. การประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	3.54	0.70	มาก
รวม	3.78	0.70	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.17$) รองลงมาคือ การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ($\bar{x} = 3.97$) และการกำกับ ติดตามงานในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงานโครงการที่กำหนด ($\bar{x} = 3.79$) ส่วนการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.54$)

2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้
แสดงได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1.ครูสอนตรงตามวุฒิการศึกษาและความถนัด	4.43	0.54	มาก
2.จัดตารางสอนครูได้เหมาะสม	4.14	0.61	มาก
3.ครูมีการจัดเตรียมการสอนจัดแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	3.97	0.59	มาก
4.มีบันทึกการสอนหลังแผนที่เป็นปัจจุบัน	3.72	0.53	มาก
5.ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.41	0.71	มาก
6.การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ	3.59	0.74	มาก
7.การเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการในระดับต่าง ๆ	3.72	0.80	มาก
8.การอบรม สัมมนา ความรู้ เทคนิควิธีการเรียนการสอน	3.64	0.81	มาก
9.มีการนิเทศการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.77	0.75	มาก
10.มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในการจัดการ เรียนการสอนของครู	3.56	0.86	มาก
รวม	3.79	0.76	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสอนตรงตามวุฒิการศึกษาและความถนัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.43$)
รองลงมาคือ จัดตารางสอนครูได้เหมาะสม ($\bar{X}= 4.14$) และครูมีการจัดเตรียมการสอนจัดแผนการ
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} =3.97$) ส่วนครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.41$)

2.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน แสดงได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1.การวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลร่วมกับครู	3.95	0.59	มาก
2.ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร	3.77	0.72	มาก
3.ครูมีความเข้าใจการประเมินผลตามสภาพจริง	3.97	0.59	มาก
4.ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย	3.87	0.64	มาก
5.ความถูกต้องเที่ยงตรงในการตัดสินผลการเรียน	4.08	0.53	มาก
6.การรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา	4.31	0.53	มาก
7.การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบในการวัดผลประเมินผล	3.49	0.73	ปานกลาง
รวม	3.92	0.67	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.31$) รองลงมาคือ ความถูกต้องเที่ยงตรงในการตัดสินผลการเรียน ($\bar{X}=4.08$) และครูมีความเข้าใจการประเมินผลตามสภาพจริง ($\bar{X}=3.97$) ส่วนการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบในการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.49$)

2.5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1.ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.71	0.50	มาก
2.การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอน	3.76	0.63	มาก
3.การเลือกใช้นวัตกรรมเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน	3.61	0.71	มาก
4.การจัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน	3.70	0.86	มาก
5.การอบรม ให้ความรู้ งานวิจัยทางการศึกษา จากวิทยากรภายนอก	3.40	0.98	ปานกลาง
6.การนำเสนอผลงานและเผยแพร่การวิจัยต่อหน่วยงานต้นสังกัด และองค์กร ต่าง ๆ	3.31	0.75	ปานกลาง
7.การรายงานผลการวิจัยทางการศึกษาของโรงเรียน	3.47	0.68	ปานกลาง
รวม	3.57	0.77	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือ ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.71$) และการจัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.70$) ส่วนการนำเสนอผลงานและเผยแพร่การวิจัยต่อหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.31$)

2.6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ
1.การกำหนดเป้าหมายและการนิเทศภายในอย่างชัดเจน	3.60	0.80	มาก
2.การแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการนิเทศภายใน	3.79	0.85	มาก
3.กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน	3.72	0.80	มาก
4.สร้างเครื่องมือการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.60	0.60	มาก
5.กำกับ ติดตาม การนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียน	3.65	0.65	มาก
6.การสรุป รายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ	3.62	0.72	มาก
7.การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.53	0.65	มาก
รวม	3.64	0.73	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.79$) รองลงมาคือ กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน ($\bar{X}=3.72$) และกำกับ ติดตาม การนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียน ($\bar{X}=3.65$) ส่วนการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.53$)

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาของครู เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม รวม 5 ด้าน ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 10 - 15

3.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน แสดงได้ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

การบริหารงานวิชาการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.65	0.79	ปานกลาง
2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.29	0.79	น้อย
3.การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	2.28	0.76	น้อย
4.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.55	0.82	ปานกลาง
5.การนิเทศการศึกษา	2.42	0.77	น้อย
รวม	2.43	0.79	น้อย

จากตารางที่ 10 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}=2.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=2.65$) รองลงมาคือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x}=2.55$) และการนิเทศการศึกษา ($\bar{x}=2.42$) ส่วนการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=2.28$)

3.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแสดงได้ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.ความรู้ของครูในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1.70	0.76	น้อย
2.การจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.64	0.87	น้อย
3.การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน	2.61	0.76	ปานกลาง
4.การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	2.79	0.79	ปานกลาง
5.การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	2.38	0.76	น้อย
6.การกำกับ ติดตามงานในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงานโครงการที่กำหนด	2.67	0.80	ปานกลาง
7.การประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	2.77	0.70	ปานกลาง
รวม	2.65	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.79$) รองลงมาคือ การประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=2.77$) และการกำกับ ติดตามงานในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงานโครงการที่กำหนด ($\bar{X}=2.67$) ส่วนความรู้ของครูในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=1.70$)

3.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แสดงได้ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.ครูสอนตรงตามวุฒิการศึกษาและความถนัด	1.93	0.82	น้อย
2.จัดตารางสอนครูได้เหมาะสม	1.98	0.58	น้อย
3.ครูมีการจัดเตรียมการสอนจัดแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.44	0.69	น้อย
4.มีบันทึกการสอนหลังแผนที่เป็นปัจจุบัน	2.47	0.79	น้อย
5.ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.50	0.83	ปานกลาง
6.การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ	2.43	0.77	น้อย
7.การเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการในระดับต่าง ๆ	2.41	0.74	น้อย
8.การอบรม สัมมนา ความรู้ เทคนิควิธีการเรียนการสอน	2.36	0.92	น้อย
9.มีการนิเทศการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.20	0.76	น้อย
10.มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนของครู	2.19	0.68	น้อย
รวม	2.29	0.79	น้อย

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.50$) รองลงมาคือ มีบันทึกการสอนหลังแผนที่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.47$) และครูมีการจัดเตรียมการสอนจัดแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 2.44$) ส่วนครูสอนตรงตามวุฒิการศึกษาและความถนัด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.93$)

3.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน แสดงได้ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.การวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลร่วมกับครู	2.31	0.64	น้อย
2.ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร	2.47	0.74	น้อย
3.ครูมีความเข้าใจการประเมินผลตามสภาพจริง	2.44	0.81	น้อย
4.ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย	2.39	0.77	น้อย
5.ความถูกต้องเที่ยงตรงในการตัดสินผลการเรียน	2.01	0.62	น้อย
6.การรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา	1.92	0.64	น้อย
7.การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบในการวัดผลประเมินผล	2.42	0.86	น้อย
รวม	2.28	0.76	น้อย

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}=2.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=2.47$) รองลงมาคือ ครูมีความเข้าใจการประเมินผลตามสภาพจริง ($\bar{x}=2.44$) และครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย ($\bar{x}=2.39$) ส่วนการรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=1.92$)

3.5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.46	0.75	น้อย
2.การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอน	2.57	0.72	ปานกลาง
3.การเลือกใช้นวัตกรรมเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน	2.64	0.84	
4.การจัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน	2.53	0.98	ปานกลาง
5.การอบรม ให้ความรู้ งานวิจัยทางการศึกษา จากวิทยากรภายนอก	2.55	0.83	ปานกลาง
6.การนำเสนอผลงานและเผยแพร่การวิจัยต่อหน่วยงานต้นสังกัด และองค์กร ต่าง ๆ	2.65	0.88	ปานกลาง
7.การรายงานผลการวิจัยทางการศึกษาของโรงเรียน	2.47	0.68	น้อย
รวม	2.55	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำเสนอผลงานและเผยแพร่การวิจัยต่อหน่วยงานต้นสังกัด และองค์กรต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.65$) รองลงมาคือ การเลือกใช้นวัตกรรมเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน($\bar{X}=2.64$)และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอน($\bar{X}=2.57$) ส่วนครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=2.46$)

3.6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.การกำหนดเป้าหมายและการนิเทศภายในอย่างชัดเจน	2.34	0.65	น้อย
2.การแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการนิเทศภายใน	2.32	0.69	น้อย
3.กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน	2.47	0.77	น้อย
4.สร้างเครื่องมือการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	2.51	0.79	ปานกลาง
5.กำกับ ติดตาม การนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียน	2.42	0.79	น้อย
6.การสรุป รายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ	2.35	0.82	น้อย
7.การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.53	0.84	ปานกลาง
รวม	2.42	0.77	น้อย

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=2.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=2.53$) รองลงมาคือ สร้างเครื่องมือการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=2.51$) และกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน ($\bar{x}=2.47$) ส่วนการแต่งตั้งคณะกรรมการ ด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=2.32$)

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม รวม 5 ด้าน ผลการวิเคราะห์
ดังตารางที่ 16 - 20

4.1 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 16
ตารางที่ 16 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1.ควรให้การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	112	94.90
2.ควรมีการจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู	110	93.20
3.ควรมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของโรงเรียนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนด้านการบริหารวิชาการ โรงเรียน	108	91.50
4.ควรให้การสนับสนุนให้ครูพัฒนาหลักสูตรตามรายวิชา ตามท้องถิ่น	101	85.60
5.ควรมีการกำกับ ติดตามงานในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงาน โครงการ ที่กำหนด	96	81.40
6.ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมา พัฒนาหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง	98	83.10

หมายเหตุ : เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 16 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางพัฒนาสูงสุด
คือ ควรให้การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 94.90) รองลงมา
คือ ควรมีการจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู (ร้อยละ 93.20)
และควรมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของโรงเรียนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อกำหนด
วิสัยทัศน์ของโรงเรียนด้านการบริหารวิชาการ โรงเรียน (ร้อยละ 91.50)

4.2 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ แสดงได้ดังตารางที่ 17
ตารางที่ 17 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ
1.ควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ร่วมกับครู	103	87.30
2.ควรมีการควบคุม กำกับให้การจัดตารางสอนของครูเป็นไปตามความ เหมาะสมของครู	76	64.40
3.ควรมีการควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกการสอน ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	99	83.90
4.ควรให้การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	99	83.90
5.ควรให้การส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทำโครงการ	93	78.80
6.ควรให้การสนับสนุนการเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการในระดับต่าง ๆ	83	70.30

หมายเหตุ : เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 17 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีแนวทางพัฒนาสูงสุด
คือควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายร่วมกับครู (ร้อยละ 87.30)
รองลงมาคือ ควรมีการควบคุม กำกับ ให้ครูมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกการสอน
ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (ร้อยละ 83.90) และควรให้การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดย
ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ร้อยละ 83.90)

4.3 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน แสดงได้ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	ความถี่	ร้อยละ
1.ควรมีการดำเนินการวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลร่วมกับครู	79	66.90
2.ควรให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร	89	75.40
3. ควรให้ส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง	77	65.30
4.ควรจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล	91	77.10
5.ควรมีการควบคุมติดตามการประเมินผลและนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเมื่อสิ้นภาคเรียนทุกภาคเรียน	79	66.90
6. ควรนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน	83	70.30

หมายเหตุ : เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางพัฒนาสูงสุด คือการจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล (ร้อยละ 77.10) รองลงมาคือ ควรให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร (ร้อยละ 75.40) และควรนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน (ร้อยละ 70.30)

4.4 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 18
ตารางที่ 19 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1.ควรให้การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	114	96.60
2.ควรให้การสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย	104	88.10
3.ควรให้การส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	97	82.20
4.ควรให้การจัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากร ในโรงเรียน	82	69.50
5.ควรให้การสนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงาน การวิจัยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	82	69.50

หมายเหตุ : เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 19 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีแนวทางพัฒนา
สูงสุด คือ ควรให้การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
(ร้อยละ 96.60) รองลงมาคือ ควรให้การสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย
(ร้อยละ 88.10) และ ควรให้การส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (ร้อยละ 82.20)

4.5 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 20 ความถี่และร้อยละแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรมีการกำหนดเป้าหมายและการนิเทศภายในอย่างชัดเจน	111	94.10
2. ควรมีการวางแผนด้านการนิเทศภายในร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง	92	78.00
3. ควรมีกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ชัดเจน	114	96.60
4. ควรมีการสร้างเครื่องมือการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้เป็นระบบ	94	79.70
5. ควรมีการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	100	84.70
6. ควรมีการสรุป รายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ	98	83.10
7. ควรมีการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ	101	85.60

หมายเหตุ : เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 20 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางพัฒนาสูงสุด
คือ ควรมีกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ชัดเจน (ร้อยละ 96.60) รองลงมาคือ
ควรมีการกำหนดเป้าหมายและการนิเทศภายในอย่างชัดเจน (ร้อยละ 94.10) และควรมีการนำผล
การนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 85.60)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 174 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มประชากร 118 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท มีจำนวน 38 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1)การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2)การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3)การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4)การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5)การนิเทศการศึกษา แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1)การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2)การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3)การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4)การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5)การนิเทศการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า ระดับการดำเนินการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ และระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในภาพรวม

อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการนิเทศการศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับน้อย และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรให้การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายร่วมกับครู ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรให้การส่งเสริมให้ครูเข้ารับ การอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ชัดเจน ซึ่งมีสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายชื่อ สรุปผลได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และการกำกับ ติดตามงานในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงาน โครงการที่กำหนด ส่วน การประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และการกำกับ ติดตามงาน ในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงาน โครงการที่กำหนด ส่วนความรู้ของครูในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางพัฒนาสูงสุด คือ ควรให้การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ควรมีการจัดหาคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู และควรมีการวิเคราะห์จุดอ่อน

จุดแข็งของโรงเรียนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนด้านการบริหาร วิชาการ โรงเรียน

2.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายชื่อ พบว่า ครูสอนตรงตามวุฒิการศึกษาและความถนัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือจัด ตารางสอนครูได้เหมาะสม และครูมีการจัดเตรียมการสอนจัดแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็น รายชื่อ พบว่า ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือมี บันทึกรการสอนหลังแผนที่เป็นปัจจุบัน และครูมีการจัดเตรียมการสอนจัดแผนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญครูสอนตรงตามวุฒิการศึกษาและความถนัด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางพัฒนาสูงสุด คือ ควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายร่วมกับครู รองลงมาคือ ควรมีการควบคุม กำกับ ให้ครูมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกรการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และ ควรให้การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

3.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า การรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ความถูกต้องเที่ยงตรงในการตัดสินผลการเรียน และครูมีความเข้าใจการประเมินผล ตามสภาพจริง ส่วนการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบในการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัด นครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อ พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไป ตามแนวทางของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูมีความเข้าใจการประเมินผลตาม สภาพจริง และครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย ส่วนการรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางพัฒนาสูงสุด คือควรจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล รองลงมาคือ ควรให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร และควรนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน

4.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการจัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียนส่วนการนำเสนอผลงานและเผยแพร่การวิจัยต่อหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กร ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำเสนอผลงานและเผยแพร่การวิจัยต่อหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กร ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การเลือกใช้นวัตกรรมเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อจัดการเรียนการสอน ส่วนครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพศึกษามีแนวทางพัฒนาสูงสุด คือ ควรให้การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ควรให้การสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย และควรให้การส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

5.ด้านกรนิเทศการศึกษา

5.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน และกำกับ ติดตาม การนิเทศการเรียนการสอนใน

โรงเรียนส่วนการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สร้างเครื่องมือการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน ส่วนการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางพัฒนาสูงสุด คือควรมีกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ชัดเจน รองลงมาคือ ควรมีการกำหนดเป้าหมายและการนิเทศภายในอย่างชัดเจน และควรมีการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการจัดระบบงานวิชาการที่เป็นระบบ มีผลการประเมินภายนอกอยู่ในเกณฑ์ดี มีการแบ่งงาน การกระจายอำนาจให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณคำ ภาพมีไชย (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีปัญหาการบริหารงานวิชาการรวมทุกด้าน ระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้านระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า คือ ด้านการส่งเสริมด้านวิชาการ ด้านการสอนและประเมินผลการเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ทัศนิตพานิชกุล (2546 : 93-94) ที่พบว่าสภาพ การบริหารงาน วิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวัดผล ประเมินผลอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงาน วิชาการตามวัฏจักรคุณภาพของเดมมิง (Deming's cycle) พบว่า การวางแผนการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก การตรวจสอบ การปรับปรุง พัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความตระหนักและเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวา กลิ่นดี (2547 : 76) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่ยังใช้การสอนแบบบรรยาย ไม่ปรับ การเรียนเปลี่ยนการสอนตามแนวการปฏิรูปการศึกษา และครูมีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของสุนิสา จำเริญทรัพย์ (2545 : 84) ที่พบว่ามีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปรับเปลี่ยนหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ ทำให้ครูมีความตระหนัก เตรียมพร้อมกับการพัฒนางานตลอดเวลา เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ครูมีภาระงานมากจึงยังไม่เห็นความสำคัญของการงานวิจัยในชั้นเรียน ขาดความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพานี ชื่นชิต (2546 : 89) ที่พบว่ามีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ การเลือกปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของชีวา กลิ่นดี (2546 : 75) ที่พบว่ามีปัญหาด้านการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิจัยเพื่อนความรู้มาพัฒนาตนเอง และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรให้การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูบางส่วนยังขาดให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตร และโรงเรียนมีเอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตน์ชัย บุตรดี (2542 : 94-96) ที่เสนอแนวทางจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ที่พบว่าแนวทางการแก้ปัญหาด้านหลักสูตร ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้อย่างต่อเนื่อง ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายร่วมกับครู ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูมีภาระงานมาก ได้รับมอบหมายให้สอนไม่ตรงตามความรู้ความสามารถ ครูต้องการเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา จำเริญทรัพย์ (2545 : 84 – 87) ที่เสนอจัดครูประจำวิชาให้ตรงความรู้ความสามารถจัดกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถใน

การสร้างเครื่องมือวัดผล เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูมีภาระงานมาก ครูบางส่วนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของจิพร เตยวิรัตน์ (2546 : ค) ที่เสนอแนวทางแก้ปัญหา คือ จัดทำคลังข้อสอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา จำริญทรัพย์ (2545:84-87) ที่เสนอแนวพัฒนา คือ จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ จัดให้มีระบบวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ชัย บุตรดี (2542 : 94-96) ที่เสนอแนวทางแก้ปัญหา คือ ควรสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพไว้ใช้ร่วมกัน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรให้การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูบางส่วนยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพานี ชื่นชิด (2546 : 90) ที่พบว่า ครูคิดว่าครูสามารถแก้ปัญหาได้ โดยศึกษาจากเอกสารตำราการทำวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาจากตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียนและรับการฝึกอบรมเพิ่มเติม ครูให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จัดหางบประมาณสำหรับการพัฒนาบุคลากร โดยไม่ควรจัดเก็บเงินจากครู ซึ่งอาจจัดหาได้จากเงินงบประมาณ หรือเงินนอกงบประมาณ ควรสนับสนุนให้ครูร่วมอบรมการวิจัยในชั้นเรียนกับหน่วยงานอื่น และควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนต้องมีการจัดระบบงานวิชาการที่เป็นระบบ มีผลการประเมินภายนอกอยู่ในเกณฑ์ดี มีการแบ่งงาน การกระจายอำนาจให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน แต่ครูยังขาดความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและการนิเทศภายในขาดความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ชัย บุตรดี (2542 : 94-96) ที่เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ควรจัดนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา จำริญทรัพย์ (2545 : 84 – 87) ที่เสนอแนวพัฒนา คือ สนับสนุนให้ครูนิเทศกันเอง กำหนดแผนการนิเทศชัดเจน จัดกิจกรรมนิเทศให้ครอบคลุม

2 สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และการกำกับ ติดตามงานในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงาน

โครงการที่กำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการปรับเปลี่ยนหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปี 2551 ทำให้ครูมีความตระหนัก เตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร นิยมศาสตร์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าสภาพปัจจุบันของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดขอนแก่น มีการบริหารงานวิชาการอยู่ใน ระดับมาก

2.1.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การ ประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และการกำกับ ติดตามงานในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงานโครงการที่กำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครู ส่วนใหญ่ครูขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอต่อ ความต้องการของครู ทำให้ครูไม่ได้ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณิสา จำريญทรัพย์ (2545 : 84) ที่พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับ งบประมาณการจัดทำหลักสูตร การจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมและการจัดหลักสูตรและหา เอกสารประกอบหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตรา ลีสี (2542 : 113) ที่พบว่าบุคลากร ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเรื่องหลักสูตรและบุคลากรขาดความมีส่วนร่วมในการวางแผนในการนำ หลักสูตรไปใช้

2.1.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ใช้มีแนวทางการพัฒนา สูงสุด คือ ควรให้การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ ควรมีการจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู และ ควรมีการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง ของโรงเรียนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ด้านการบริหารวิชาการ โรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูบางส่วนยังขาดให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตร และโรงเรียนมีเอกสารหลักสูตร ไม่เพียงพอสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตน์ชัย บุตรดี (2542 : 94-96) ที่เสนอแนวทางจัดอบรม เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมสุข วงศ์สกุล (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ได้เสนอแนวทางการบริหารคุณภาพ งานวิชาการด้วยวัฏจักรเคมี โดยจัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นแกนนำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของวิจิตรา ลีสี (2542 : 113) ที่พบว่าแนวทางการแก้ปัญหาด้านหลักสูตร ควรมีการจัดอบรม

เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา จำริญทรัพย์ (2545 : 84 – 87) ที่เสนอแนวทางการพัฒนาคือจัดอบรมเรื่องหลักสูตร จัดเอกสารเพื่อให้ครูค้นคว้า

2.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู

2.2.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสอนตรงตามวุฒิการศึกษาและความถนัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ จัดตารางสอนครูได้เหมาะสม และครูมีการจัดเตรียมการสอนจัดแผนการเรียนรูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความตระหนักในการเตรียมความพร้อมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยจัดบรรยากาศ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคำสิงห์ ฉิมพาลี (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 ผลการวิจัยพบว่า ระดับ การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็น รายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกด้านมีระดับค่าเฉลี่ยสูงไปห้าห้าได้ดังนี้ การจัดการเรียนการสอน การบริหารงานวิชาการ การวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนนักเรียน การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ

2.2.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีบันทึกการสอนหลังแผนที่เป็นปัจจุบัน และครูมีการจัดเตรียมการสอนจัดแผนการเรียนรูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะมีส่วนใหญ่ยังใช้การสอนแบบบรรยาย ไม่ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนตามแนวการปฏิรูปการศึกษา และครูมีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถจัดทำแผนการเรียนรูให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา จำริญทรัพย์ (2545 : 84) ที่พบว่ามีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตรา ลีสี (2542 : 113) ที่พบว่าการบริหารงานวิชาการมีปัญหาด้านการวางแผนการจัดบุคลากรไม่เหมาะสม

2.2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู มีแนวทางการพัฒนาสูงสุด คือควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายร่วมกับครู รองลงมาคือ ควรมีการควบคุม กำกับ ให้ครูมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึก การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และควรให้การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เป็น

เช่นนี้อาจเป็นเพราะครุมีภาระงานมาก ได้รับมอบหมายให้สอนไม่ตรงตามความรู้ความสามารถ ครูต้องการเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยจิพร เตียววิรัตน์ (2546 : ก) ที่เสนอแนวทางแก้ปัญหา คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมสุข วงศ์สกุล (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ได้เสนอแนวทางพัฒนาการบริหารคุณภาพงานวิชาการด้วยวัฏจักรเคมีง โดยให้จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่องและให้มีการนิเทศศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นแกนนำ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา จำเริญทรัพย์ (2545 : 84 – 87) ที่เสนอจัดครูประจำวิชาให้ตรงความรู้ความสามารถจัดกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ แมททอกซ์ (Mattox 1987 : Abstract) ที่พบว่า ความต้องการของครูใหญ่ที่มีในระดับสูง คือ ความต้องการด้านความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

2.3.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ความถูกต้องเที่ยงตรงในการตัดสินผลการเรียน และครุมีความเข้าใจการประเมินผลตามสภาพจริง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครุมีความตระหนักและเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวา กลิ่นดี (2547 : 76) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการวิชาการ ด้านการจัดบุคลากรให้ตรงตามหน้าที่ ด้านการพัฒนามูลสารของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.3.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครุมีความเข้าใจการประเมินผลตามสภาพจริง และครุมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล

อย่างหลากหลาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ครูขาดการมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการวัดผลและประเมินผล ครูขาดความรู้เกี่ยวกับการวัดผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวา กลิ่นดี (2547 : 76) ที่พบว่า มีปัญหาในการประเมินผลตามสภาพจริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรา ลีสี (2542 : 114) ที่พบว่า บุคลากรขาดการมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล

2.3.3 แนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางการพัฒนาสูงสุด คือ ควรจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล รองลงมาคือ ควรให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร และควรนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูมีภาระงานมาก ครูบางส่วนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพร เตียวิรัตน์ (2546 : ก) ที่เสนอแนวทางแก้ปัญหา คือ จัดทำคลังข้อสอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา จำริญทรัพย์ (2545 : 84-87) ที่เสนอแนวพัฒนา คือ จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ จัดให้มีระบบวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ชัย บุตรดี (2542 : 94-96) ที่เสนอแนวทางแก้ปัญหา คือ ควรสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพไว้ใช้ร่วมกัน

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.4.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการจัดให้มีคู่มือ /เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นความสำคัญของการงานวิจัยในชั้นเรียน อยากเรียนรู้งานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร นิยมศาสตร์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าสภาพปัจจุบันของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดขอนแก่น มีการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการพัฒนา และส่งเสริมงานวิชาการมีการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารเห็นความสำคัญและสนับสนุนงานวิชาการ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการครูสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน

การสอน การบริหารงานวิชาการในรูปคณะกรรมการและ สอดคล้องกับงานวิจัยของชีวา กลิ่นดี (2546 : 75) ที่พบว่า ส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิจัยเพื่อนความรู้มาพัฒนาตนเอง

2.4.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำเสนอผลงานและเผยแพร่การวิจัยต่อหน่วยงานต้นสังกัด และองค์กร ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การเลือกใช้นวัตกรรมเพื่อการศึกษาในชั้นเรียน และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูมีภาระงานมากจึงยังไม่เห็นความสำคัญของการงานวิจัยในชั้นเรียน ขาดความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพานี ชื่นชิด (2546 : 89) ที่พบว่าครูมีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ การเลือกปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนและการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของชีวา กลิ่นดี (2546 : 75) ที่พบว่า มีปัญหาด้านการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าวิจัยเพื่อนความรู้มาพัฒนาตนเอง

2.4.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาสูง คือ ควรให้การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพ การศึกษา รองลงมาคือ ควรให้การสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย และ ควรให้การ ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูบางส่วนยังขาด ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพานี ชื่นชิด (2546 : 90) ที่พบว่า ครูคิดว่าครูสามารถแก้ปัญหาได้ โดยศึกษาจากเอกสารตำราการทำวิจัย ในชั้นเรียน ศึกษาจากตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียนและรับการฝึกอบรมเพิ่มเติม ครูให้ ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดอบรม เชิงปฏิบัติการ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนใน โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จัดหางบประมาณสำหรับ การพัฒนาบุคลากรโดยไม่ควรจัดเก็บเงินจากครู ซึ่งอาจจัดหาได้จากเงินงบประมาณ หรือเงินนอก งบประมาณ ควรสนับสนุนให้ครูร่วมอบรมการวิจัยในชั้นเรียนกับหน่วยงานอื่น และควรจัดอบรม เชิงปฏิบัติการการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อฝึกปฏิบัติการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียน

2.5 ด้าน การนิเทศการศึกษา

2.5.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ กำหนดบทบาท หน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน และกำกับ ติดตาม การนิเทศการเรียนการสอน

ในโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักถึงการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษา รอบสอง ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 จึงได้ติดตาม ระบบประกันคุณภาพของโรงเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และมีการนิเทศภายในที่เป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ สกุลเนรมิต (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงาน วิชาการอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ใน ระดับมาก 4 ด้าน คือ การวางแผนวิชาการ การบริหารงานวิชาการ การวัดผลประเมินผลและ งานทะเบียน และการประเมินผลการจัดงานวิชาการ ส่วนด้านการพัฒนาส่งเสริมทางด้านวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานตามการ บริหารคุณภาพ PDCA ของเดมिंग (Deming) ในแต่ละชั้นพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอนพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ชั้นตอน คือ ชั้นวางแผน และชั้นปฏิบัติ ส่วนชั้นติดตาม ชั้นประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ใช้แนวทางการบริหารคุณภาพ สี่ขั้นตอนของเดมिंग (Deming) คือ วางแผน ปฏิบัติ ติดตาม และประเมินผล

2.5.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด รองลงมาคือ สร้างเครื่องมือการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน อย่างต่อเนื่องและกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะครูขาดความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ครูขาดการมีส่วนร่วมในการนิเทศ ครูไม่ได้รับการ นิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง และขาดการวางแผนเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่เป็นระบบ สอดคล้องกับ งานวิจัยของวิจิตรา ลีสี (2542 : 114) ที่พบว่าขาดการวางแผน บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศ ภายใน การวางแผนการนิเทศไม่สอดคล้องกับสภาพและปัญหา

2.5.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีแนวทางการพัฒนาสูงสุด ควรมีกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้ นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ชัดเจน รองลงมาคือ ควรมีกำหนดเป้าหมายและการนิเทศภายใน อย่างชัดเจน และควรมีการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่าง สม่ำเสมอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูยังขาดความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและการนิเทศ ภายในขาดความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตน์ชัย บุตรดี (2542 : 94-96) ที่เสนอ แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ควรจัดนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับสมสุข วงศ์สกุล

(2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ได้เสนอแนวทางพัฒนาการบริหารคุณภาพงานวิชาการด้วยวัฏจักรเดิม และให้มีกรณีศึกษา ศึกษาคุณภาพโรงเรียนที่เป็นแกนนำ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา จำเริญทรัพย์ (2545 : 84 – 87) ที่เสนอแนวพัฒนา คือ สนับสนุนให้ครูนิเทศกันเอง กำหนดแผนการนิเทศชัดเจน จัดกิจกรรมนิเทศให้ครอบคลุม สอดคล้องกับงานวิจัยของแมททอกซ์ (Mattox 1987 : Abstract) ที่พบว่า ความต้องการของครูใหญ่ที่มีในระดับสูง คือ ความต้องการด้านความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับน้อย ควรให้โรงเรียนจัดคณะกรรมการรับผิดชอบจัดการอบรมครู ให้การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีการจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบริการแก่ครู และควรมีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง ของโรงเรียนร่วมกับ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนด้านการบริหารวิชาการโรงเรียน

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย ควรให้โรงเรียนจัดคณะกรรมการรับผิดชอบให้มีการวางแผนปฏิบัติการปฏิบัติปฏิบัติงานโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายร่วมกับครู มีการควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และควรให้การส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมกับชุมชน ในกิจกรรมงานประเพณี ศาสนาและวัฒนธรรมของชุมชน วิทยากรที่มีความรู้ที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบในการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ควรให้โรงเรียนจัดคณะกรรมการรับผิดชอบประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล คุณภาพของแบบทดสอบแบบฝึกทักษะ และบทเรียนสำเร็จรูป ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร โดยให้เข้าใจหลักการประเมินผลตามสภาพจริงสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และควรนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนำเสนอผลงานและเผยแพร่การวิจัย ต่อหน่วยงานต้นสังกัด และองค์กร ต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย ควรให้โรงเรียนจัดคณะกรรมการ รับผิดชอบส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น ส่งเสริม ให้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น สนับสนุนงบประมาณในการเข้าร่วมอบรม สัมมนา นิทรรศการในงาน ที่เกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย และส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา การนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนใน โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับน้อย ควรให้โรงเรียนจัดคณะกรรมการรับผิดชอบ มีกำหนด บทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ชัดเจน โดยมีการประชุม ชี้แจง ขั้นตอนในการ ดำเนินการนิเทศ ช่วงระยะเวลาในการนิเทศ มีการกำหนดเป้าหมายและการนิเทศภายในอย่าง ชัดเจน โดยให้ผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องสร้างเครื่องมือแบบการนิเทศการศึกษาและควรมีการนำผลการ นิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน โดยใช้วงจรคุณภาพ ตามวัฏจักรเดมมิ่ง (PDCA) โดยศึกษาการวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบและปรับปรุงงาน วิชาการในแต่ละด้าน

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้ ครบทั้ง 4 งาน ได้แก่ บริหารงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

2.3 ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนตามขอบข่ายงานวิชาการที่ กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา

2.4 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนในการใช้หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

บรรณานุกรม

- กมล สิริบรรณ. (2539). การบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา. เอกสารพัฒนาความรู้
ชุดที่ 9 / 2539.
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กรุงเทพฯ : บริษัททิปส์
พับบลิชซันจำกัด.
- กิติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารการศึกษาและนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :
อักษรการพิมพ์.
- คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน(2536). การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน.กระทรวงศึกษาธิการ(2550 ก.). คู่มือดำเนินการ
พัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับ
ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา.นครปฐม : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์
และบุคลากรทางการศึกษา.
- .(2550 ข.). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และ
วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- .(2550 ค.). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการ
กระจายอำนาจ สำหรับครูและศึกษานิเทศก์. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์
และบุคลากรทางการศึกษา.
- ,สำนักงาน.กระทรวงศึกษาธิการ (2551.) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน .
กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- ,สำนักงาน.กระทรวงศึกษาธิการ (2552.) แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2552 . กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544). เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4 .
ฉะเชิงเทรา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา.
- คำรณ ล้อมในเมือง. (2547). คู่มือปฏิบัติการสำหรับผู้บริหาร. กอพลินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

- คำสิงห์ ฉิมพาลี. (2535). การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- จิรพร เตียวิรัตน์. (2546). การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานคร 3
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- จิตรลดา จาตุรณห์รัศมี. (2539). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมพู แก้วปัญญา. (2539). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ส.ป.ป.ลาว.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์. (2545). คู่มือการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานดีเด่น. กรุงเทพฯ :
สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ชีวา กลิ่นดี. (2547). การศึกษาสภาพและปัญหาดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา. (2550). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดไร่ขิง
(สุนทรอุทิศ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ.
- คูสิต หังเสวก. (2551). การนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพ นครปฐม : กลุ่มนิเทศ
ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1.
- ถาวร กันเมธ. (2542). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธำรง บัวศรี. (2531). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ :
เอราวัณการพิมพ์.
- ศึกษาริการ, กระทรวง (2546). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นนิติบุคคล. : กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.
 ----- (2545). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตร ออฟเซต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ สกุลเนรมิต. (2542). การบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของโรงเรียน
 มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พันธณี วิหคโต. (2547). “กระบวนการเรียนรู้” วารสารวิชาการ.
- เพลินพิศ มั่นกระโทก. (2547). ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น
 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- วิจิตรา ลีสี. (2542). ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไล คชศิลา. (2551). การศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษารอบสอง
 ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. เอกสารพัฒนาความรู้
 นป.ที่ 19/2551.
- รัชনী สุทธิกรคานนท์. (2539). การศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกรมสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย อำเภอเมือง
 จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). โรงเรียนนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา :
 มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมพงษ์ จันทรพันธ์. (2539). ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดเทศบาลจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม.
- สมพร นิยมศาสตร์. (2537). การศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สมศักดิ์ หาดีพานิชกุล. (2546). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสตรีรัตนราชวิทยาลัย.
 วารสารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมสุข วงศ์สกุล. (2545). การบริหารคุณภาพงานวิชาการด้วยวัฏจักรเดิมิ่งตามพระราชบัญญัติ
 การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
 เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สนั่น มีศักดิ์ธรรม. (2536). ทางสายใหม่ของการปฏิบัติราชการ. กาศสินธุ์ : ประสารการพิมพ์.
- สุนิสา จำเจริญทรัพย์. (2545). ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนใน
 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จ
 เจ้าพระยา.
- สุพานี ชื่นจิต. (2546). การพัฒนาความรู้ การวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดมะเกลือ.
 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2545). การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนนำร่อง รูปแบบที่คัดสรร
 กรุงเทพฯ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอส พี เค เปเปอร์ แอนด์ฟอรั่ม เสริมศักดิ์ .
- สุรัตน์ชัย บุตรดี. (2542). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงาน
 การประถมศึกษาอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวรรณคำ ภาพมีไชย. (2541). ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
 สังกัดแผนกศึกษาประจำกำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย
 ประชาชนลาว (ส.ป.ป. ลาว). วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2544). เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- อรอนงค์ รัศมีรังษีเหลือง. (2546). สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน
 สอนภาษาจีนใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เอส ดี
 เพรส.
- “อำเภอกำแพงแสน.” (2552) [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://th.wikipedia.org>

- Agth, Robert R. 1980 .“The Elementary Principals of Ownand Teachers Roles in Curriculum Decision”. **Dissertation Abstracts International**.44(5) : 3076-3077-;May.
- Binda, Kissonpersad. (1989) .“Elementary School Principals and the Process of Curriculum Implemetation”. **Dissertation Abstracts International**.50(6) : 9942-A: December.
- Mattox, Donald D.A. (1987) “A Study of in Service Needs of Illinois Public School Elementary Principals.” **Dissertation Abstract International**. 12(1) : 6061-A : June, 1987.
- Mertellaro, Helena Christina Aroson. (1984). “The Relationship of School Enrollment Size to Academic Achievement in New Mexico.” **Dissertation Abstract International**. 45(4) : 384-A : May, 1984.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. นายวงศ์พัทธ์ สงวนพันธ์ุ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตศึกษา จังหวัดนครปฐม
2. นายศิริวัฒน์ อัจจงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกำแพงแสนวิทยา จังหวัดนครปฐม
3. นางจรรยาพร ยอดแก้วศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1
4. นายจตุรงค์ อินทรุ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศาลาศึกษาศิทธิชัยวิศาล
จังหวัดนครปฐม
5. นายสามารถ รอดสำราญ ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศ
ศาลายาในพระสังฆราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษา
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม คำตอบของท่านจะเป็นข้อมูลที่สำคัญอย่างยิ่งในการวิจัย หากขาดข้อมูลในส่วนนี้ การวิจัยในครั้งนี้ จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ที่ท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

นายณัฐพล สุขสมบุรณ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ถูกลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับ
ความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2. อายุ

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 31 -40 ปี
- 3) 41 -50 ปี
- 4) 51 -60 ปี

3. ระดับการศึกษาการศึกษาของท่าน

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรี
- 3) ปริญญาโท
- 4) ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) ต่ำกว่า 10 ปี
- 2) 11 – 20 ปี
- 3) 21 – 30 ปี
- 4) 31 – ขึ้นไป

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง พิจารณาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมแล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่อง ในข้อที่ท่านเห็นว่าควรมี ในแต่ละด้านเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
ตามความเป็นจริง

1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	
☐	ควรให้การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
☐	ควรมีการจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู
☐	ควรมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของโรงเรียนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนด้านการบริหารวิชาการโรงเรียน
☐	ควรให้การสนับสนุนให้ครูพัฒนาหลักสูตรตามรายวิชา ตามท้องถิ่น
☐	ควรมีการกำกับ ติดตามงานในด้านหลักสูตร เป็นไปตามแผนงาน โครงการที่กำหนด
☐	ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมา พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
☐	อื่นๆ โปรดระบุ..... .....
2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	
☐	ควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายร่วมกับครู
☐	ควรมีการควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครูเป็นไป ตามความเหมาะสมของครู
☐	ควรมีการควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
☐	ควรให้การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
☐	ควรให้การส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียน ทำโครงการ
☐	ควรให้การสนับสนุนการเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการในระดับต่าง ๆ
☐	อื่นๆ โปรดระบุ..... .....
3.การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	
☐	ควรดำเนินการวางแผนและกำหนดคน โยบายเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลร่วมกับครู
☐	ควรให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร
☐	ควรให้การส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

☐	ควรจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล
☐	ควรมีการควบคุมติดตามการประเมินผลและนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเมื่อสิ้นภาคเรียนทุกภาคเรียน
☐	ควรนำผลการประเมิน ไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน
☐	อื่นๆ โปรดระบุ..... .....
4.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	
☐	ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
☐	สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย
☐	ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
☐	จัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน
☐	สนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงาน การวิจัยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
☐	อื่นๆ โปรดระบุ..... .....
5.การนิเทศการศึกษา	
☐	ควรมีการกำหนดเป้าหมายและกรณีศึกษาในอย่างชัดเจน
☐	ควรมีการวางแผนด้านการนิเทศภายในของผู้เกี่ยวข้อง
☐	ควรมีกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างชัดเจน
☐	ควรมีการสร้างเครื่องมือการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง
☐	ควรมีการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
☐	ควรมีการสรุป รายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ
☐	ควรมีการนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
☐	อื่นๆ โปรดระบุ..... .....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามอย่างยิ่ง

ภาคผนวก ค
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0564.14/1/44

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางวงษ์พัทธ์ สงวนพันธุ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายณัฐพล สุขสมบุรณ์ นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์	เศรษฐขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย	มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.14/1/45

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายศิริวัฒน์ อัจจงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายณัฐพล สุขสมบุญณ์ นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์	เศรษฐขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย	มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.14/1/48

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสามารถ รอดสำราญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายณัฐพล สุขสมบุญ นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์	เศรษฐขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย	มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.14/1/46

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางจรรยาพร ยอดแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายณัฐพล สุขสมบุญรณ นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์	เศรษฐขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย	มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.14/1/47

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายจตุรงค์ อินทรรุ่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายณัฐพล สุขสมบุรณ์ นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สรายุทธ์	เศรษฐขจร	ประธานกรรมการควบคุม
2. ผศ.สมหมาย	มหาบรรพต	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

ที่ ศธ ๐๔๐๕๘.๑๑๕/พิเศษ

โรงเรียนสาธิตกวีวิทยา

อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ๗๒๑๔๐

๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย(Try-out)
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหลวงวิทยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายฉัฐพล สุขสมบูรณ์ นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ขออนุญาตใช้เครื่องมือวิจัยแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลการวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนของงานวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายฉัฐพล สุขสมบูรณ์
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

โรงเรียนสาธิตกวีวิทยา

โทร๐-๓๒๒๕-๑๓๐๗

โทรสาร ๐-๓๒๒๕-๑๓๐๘

ที่ ศธ ๐๔๐๕๘.๑๑๕/ พิเศษ

โรงเรียนสาธิตกวิทยา

อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ๗๒๑๔๐

๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตกวิทยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายฉัฐพล สุขสมบูรณ์ นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ขออนุญาตใช้เครื่องมือวิจัยแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลการวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนของงานวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายฉัฐพล สุขสมบูรณ์
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

โรงเรียนสาธิตกวิทยา
โทร ๐-๓๒๒๕-๑๓๐๗
โทรสาร ๐-๓๒๒๕-๑๓๐๘

ที่ ศธ ๐๔๐๕๘.๑๑๕/พิเศษ

โรงเรียนสาธิตศึกษา

อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ๗๒๑๔๐

๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายฉัฐพล สุขสมบูรณ์ นักศึกษาปริญญาโท ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ขออนุญาตใช้เครื่องมือวิจัยแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลการวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนของงานวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายฉัฐพล สุขสมบูรณ์
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

โรงเรียนสาธิตศึกษา

โทร ๐-๓๒๒๕-๑๓๐๗

โทรสาร ๐-๓๒๒๕-๑๓๐๘

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายณัฐพล สุขสมบูรณ์
เกิดวันที่	วันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2516
สถานที่เกิด	จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	103 หมู่ 3 ตำบลธรรมศาลา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73140
ตำแหน่งหน้าที่	ครู ค.ศ.2
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2527 ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านต้นสำโรง จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2530 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2533 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2538 คุรุศาสตรบัณฑิต(ค.บ.) วิชาเอกวัดผลการศึกษา สถาบันราชภัฏนครปฐม